

JULIUSZ HR. OSTROWSKI.

KSIEGA HERBOWA RODÓW POLSKICH

Zeszyt VII.

WARSZAWA.

SKŁAD GŁÓWNY KSIĘGARNIA ANTYKWARSKA
B. BOLCEWICZA.

Plac Saski Nr. 5.

DRUK JÓZEFA SIKORSKIEGO, WARECKA № 14.

1899.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE PRENUMERATY NA DALSZE ZESZYTY.

br. 29983

Дозволено Цензурою
Варшава, 20 Сентября 1899 г.

JUNOSZA I, Baran, Barany.

— 1206 —

JUNOSZA II.

— 1207 —

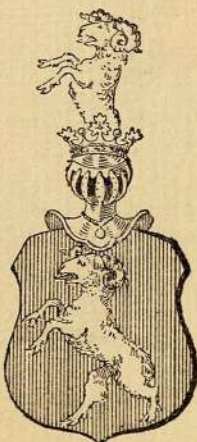
JUNOSZA III_a.

— 1208 —

JUNOSZA III_b.

— 1209 —

JUNOSZA III_c.

— 1210 —

JUNOSZA IV.

— 1211 —

JUNOSZA V.

— 1212 —

JUŃCZYK I.

— 1213 —

JUŃCZYK II.

— 1214 —

JURACHA cz. Poraj i Kotwica odm.

— 1215 —

JURGIEWICZ cz. Janina odm.

— 1216 —

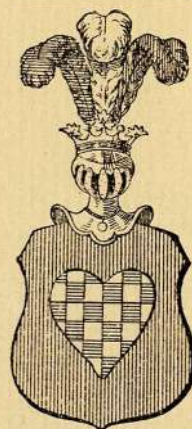
JUROWSKI cz. Przyjaciół odm.

— 1217 —

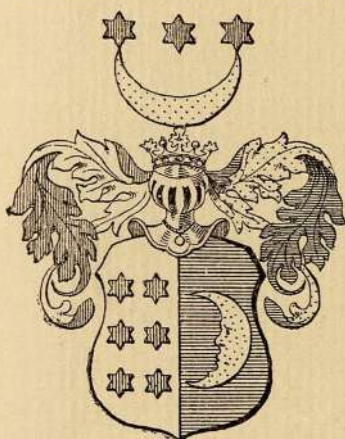
JUSZKOWICZ.

— 1218 —

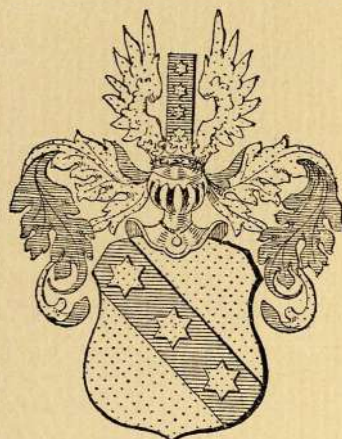
JUSZYŃSKI.

— 1219 —

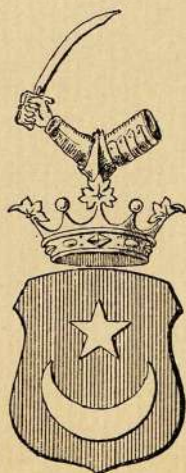
JUTRZENKA I.

— 1220 —

JUTRZENKA II.

— 1221 —

JUZWIKIEWICZ.

— 1222 —

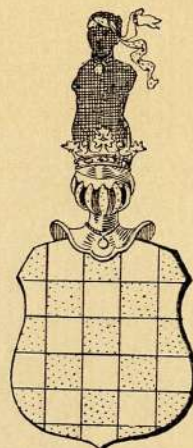
KACLER I, (*Katzler, Katseler*).

— 1223 —

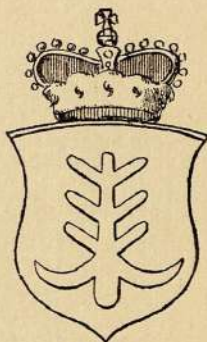
KACLER II.

— 1224 —

KACZANOWSKI cz. Wczele odm.

— 1225 —

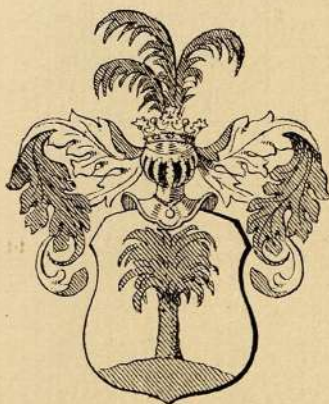
KADYSZEWICZ I, Kadyszowicz.

— 1226 —

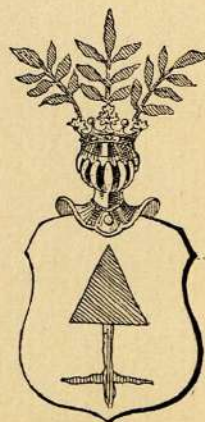
KADYSZEWICZ II.

— 1227 —

KAJZERLING Baron, (*Kayserlingk, Kayserling*).

— 1228 —

KAJZERLING II.

— 1229 —

KAJZERLING III.

— 1230 —

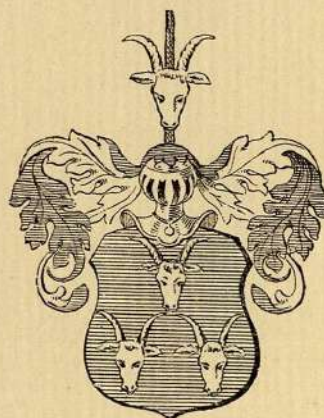
KALCAMILIA, (*Calzamiglia*).

— 1231 —

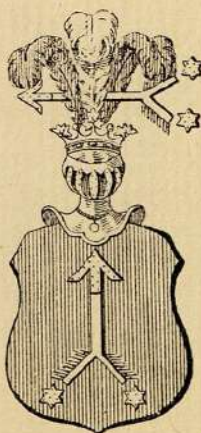
KALEN, (*Kahlen*).

— 1232 —

KALEN II.

— 1233 —

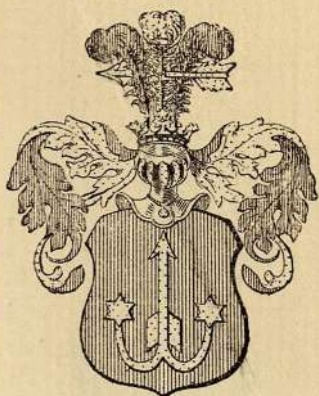
KALINOWA I.

— 1234 —

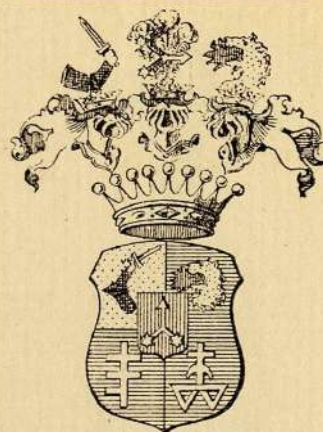
KALINOWA II.

— 1235 —

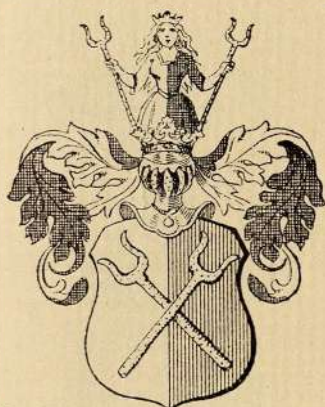
KALINOWA III.

— 1236 —

KALINOWSKI I Hrabia cz. Kalinowa odm.

— 1237 —

KALKREJT I, (*Kalkreut, Kalkreuter*).

— 1238 —

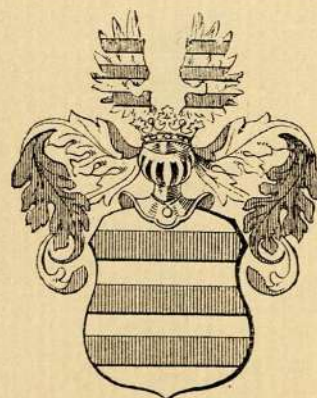
KALKREJT II.

— 1239 —

KALKSZTEJN I cz. Kos odm. (*Kalkstein*).

— 1240 —

KALKSZTEJN II.

— 1241 —

KALNIEWICZ.

— 1242 —

KALMUCKI.

— 1243 —

KALUSZOWSKI.

— 1244 —

KAMAN Baron, (*Cahman*).

— 1245 —

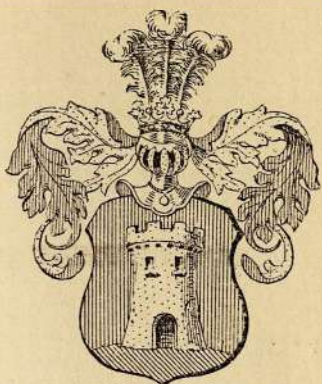
KAMBEL I, (*Campbell*) cz Hibryda, Rokosz odm.

— 1246 —

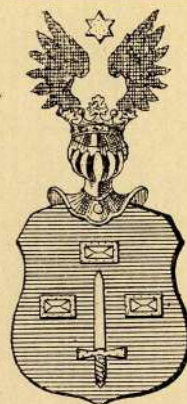
KAMBEL II.

— 1247 —

KAMIENIEC.

— 1248 —

KAMIĘCZYK.

— 1249 —

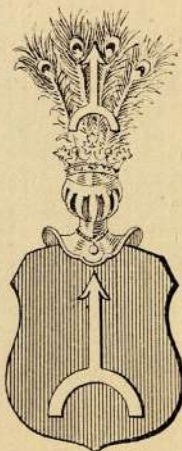
KAMIŃSKI I cz. Łuk napięty.

— 1250 —

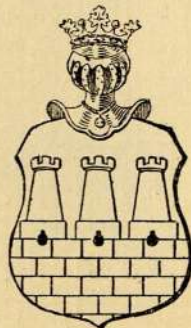
KAMIŃSKI II.

— 1251 —

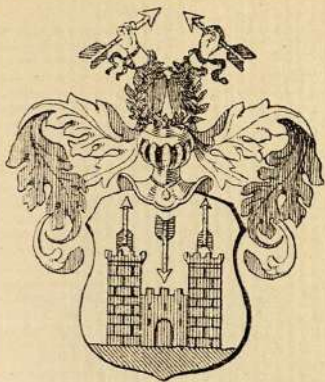
KAMIŃSKI III.

— 1252 —

KAMPENHAUZEN I, (*Campenhausen*).

— 1253 —

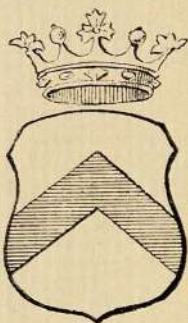
KAMPENHAUZEN II.

— 1254 —

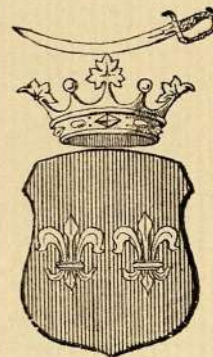
KAMPIONI, (*Campioni*).

— 1255 —

KANAL, (*Canale*), Kanale, Margrabia.

— 1256 —

KANDOR.

— 1257 —

KANICZ, (*Kanitz, Canitz*).

— 1258 —

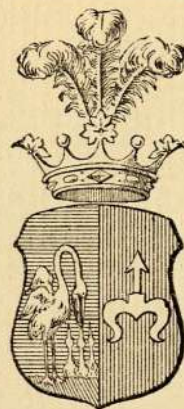
KANTAKUZEN Książę.

— 1259 —

KAPICA cz. Jastrzębiec odm.

— 1260 —

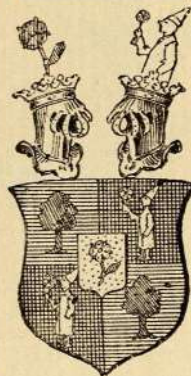
KAPOSTAS cz. Odrowąż odm.

— 1261 —

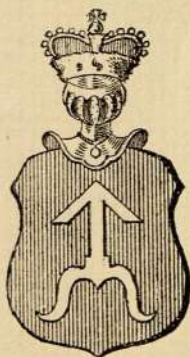
KAPRI Baron (*Capri*).

— 1262 —

KAPUS.

— 1263 —

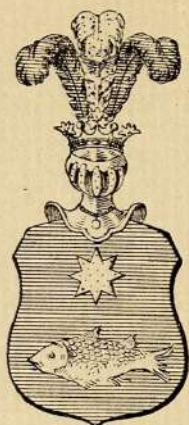
KAPUSTA, Kapusticz cz. Odrowąż odm.

— 1264 —

KARALIO, (*Caralio*).

— 1265 —

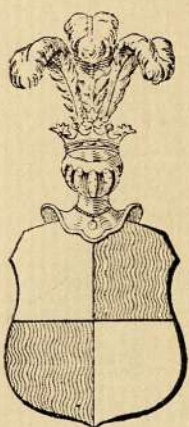
KARAŚ, (*Karas*).

— 1266 —

KARCZEWSKI cz. Poraj odm.

— 1267 —

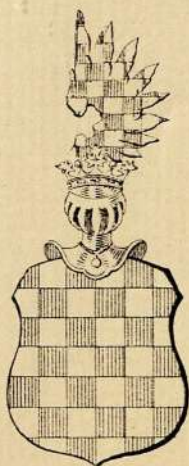
KAREGA cz. de Quarto.

— 1268 —

KARIATYDA.

— 1269 —

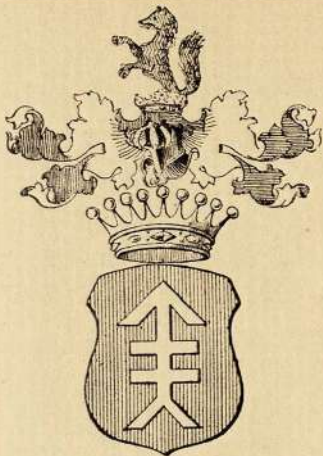
KARNICKI, (*Kroschnitzky*) cz. Wczele odm.

— 1270 —

KARNICKI cz. Kościeszka odm.

— 1271 —

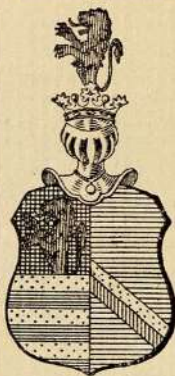
KARNICKI Hrabia cz. Kościeszka odm.

— 1272 —

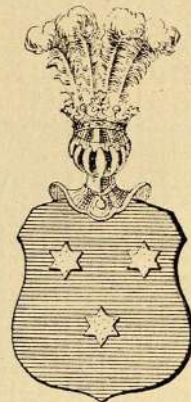
KARNOWSKI

— 1273 —

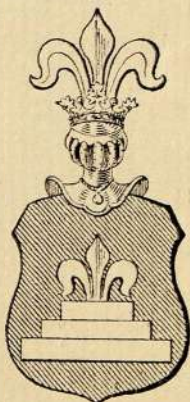
KAROZI, (*Carosi*).

— 1274 —

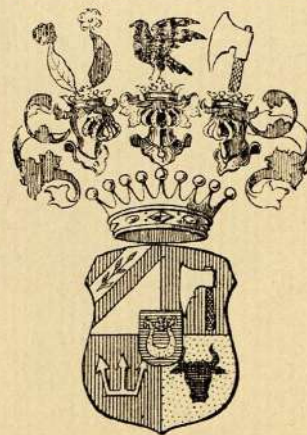
KARP, (*Carpio*) cz. Gwiazdy odm.

— 1275 —

KARSZA cz. Roch III odm.

— 1276 —

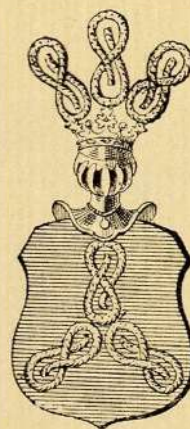
KARŚNICKI Hrabia cz. Jastrzębiec odm.

— 1277 —

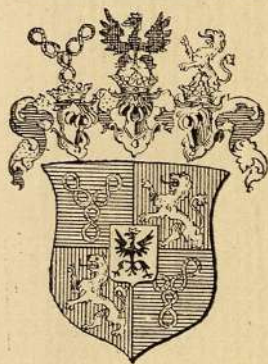
KARWACKI, (*Karwatski*).

— 1278 —

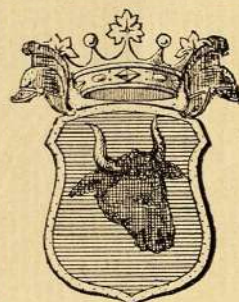
KARWIŃSKI cz. Kietlicz odm.

— 1279 —

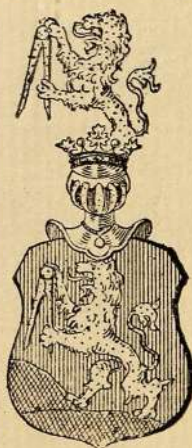
KARWIŃSKI Baron cz. Kietlicz. odm.

— 1280 —

KASKACH (na) albo Czerwony odm.

— 1281 —

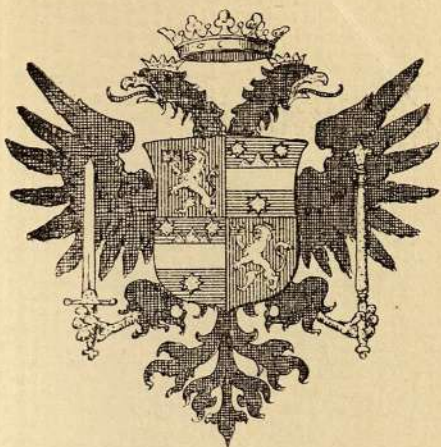
KASPAREK.

— 1282 —

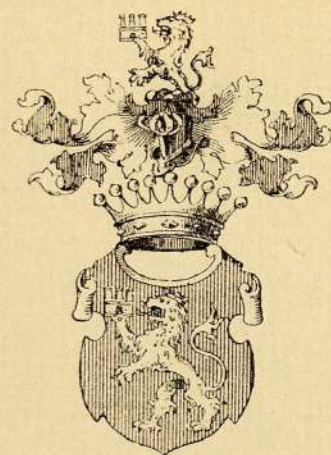
KASPRZYCKI cz. Przyjaciół odm.

— 1283 —

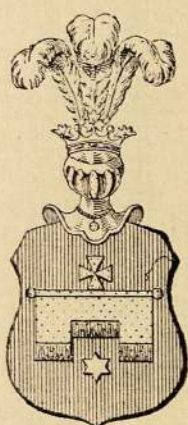
KASTYLIONE I, (*Castiglione*).

— 1284 —

KASTYLIONE II.

— 1285 —

KASZYĆ cz. Radwan odm.

— 1286 —

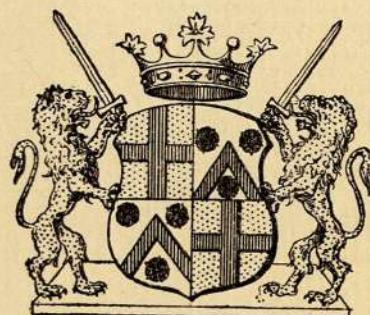
KAULFUS.

— 1287 —

KAWANIS, (*Cavanis*).

— 1288 —

KAZAFRANKA, (*Casafranca*).

— 1289 —

KAZOTI, (*Casotti, Cassotis*).

— 1290 —

KĄCKI, Kątski, Kontski cz. Brochwicz odm.

— 1291 —

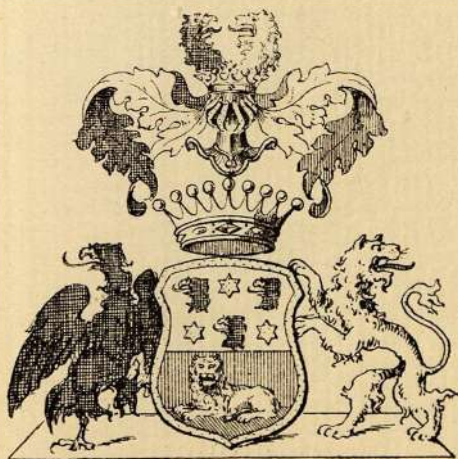
KCZEWSKI cz. Lewart odm.

— 1292 —

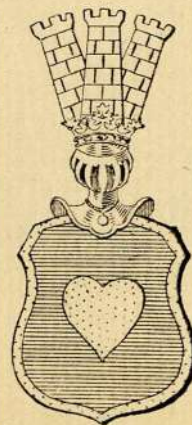
KEJDEL, (*Keudel*).

— 1293 —

KELLER Hrabia.

— 1294 —

KEMLADA.

— 1295 —

KEMPIŃSKI Baron, Kępiński cz. Niesobia odm.

— 1296 —

KEMPSKI I, Kępski cz. Gryf odm.

— 1297 —

KEMPSKI II.

— 1298 —

KENIGSFELS, (*Königsfels*, *Koenigsfels*).

— 1299 —

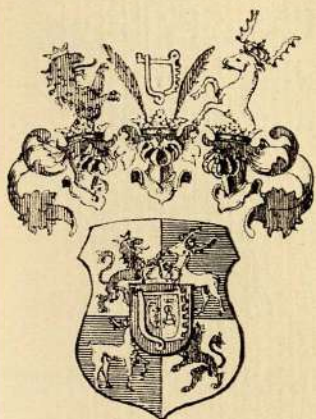
KETLER I, Kettler.

— 1300 —

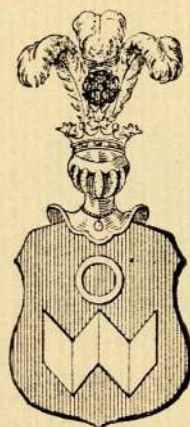
KETLER II.

— 1301 —

KETLER Książę.

— 1302 —

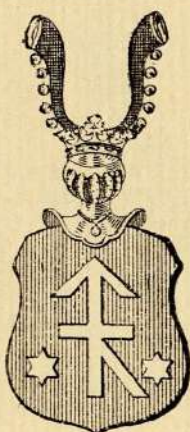
KĘSICKI, Kęszycki cz. Ilgowski odm.

— 1303 —

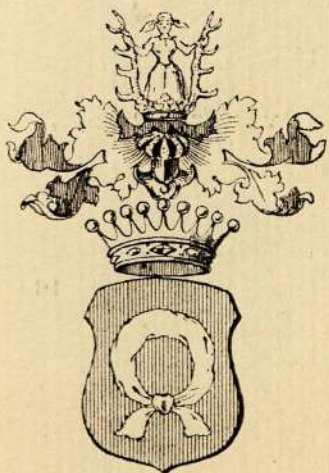
KĘSOWSKI, Kęsowski cz. Poraj odm.

— 1304 —

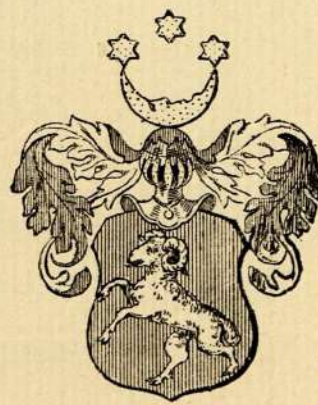
KĘSZTORT cz. Lis odm.

— 1305 —

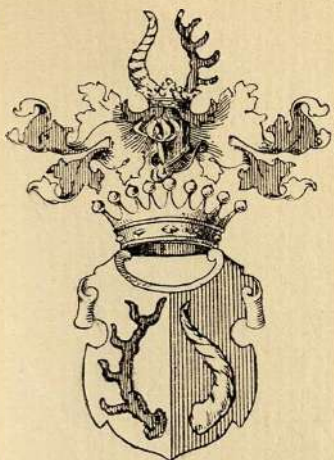
KĘSZYCKI Hrabia cz. Nałęcz odm.

— 1306 —

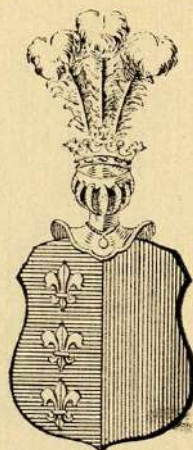
KĘTRZYŃSKI, Kantrzyński cz. Junosza odm.

— 1307 —

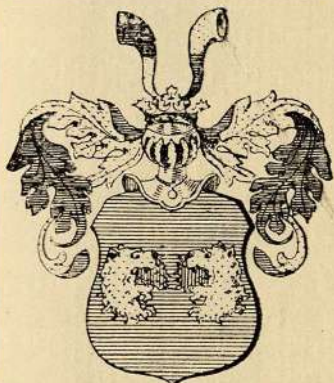
KICIŃSKI Hrabia cz. Rogala odm.

— 1308 —

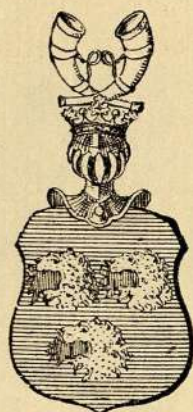
KIERDEJA.

— 1309 —

KIERŁO I, Kierl, Kerl.

— 1310 —

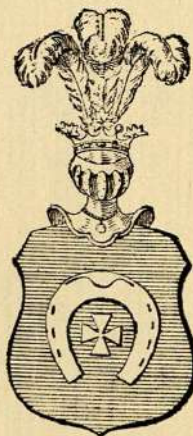
KIERŁO II.

— 1311 —

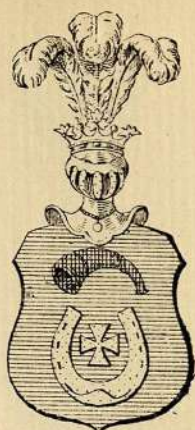
KIERŁO III.

— 1312 —

KIERSNOWSKI I, Kiersznowski cz. Pobóg odm.

— 1313 —

KIERSNOWSKI II cz. Jastrzębiec odm.

— 1314 —

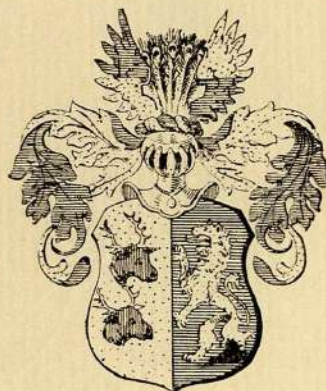
KIERSZEJSZTEJN I, (*Kirschenstein*).

— 1315 —

KIERSZEJSZTEJN II.

— 1316 —

KIERSZEJSZTEJN III.

— 1317 —

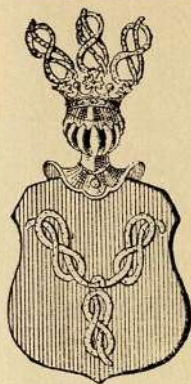
KIETLICZ Ia, (*Kitschka*), Kiczka.

— 1318 —

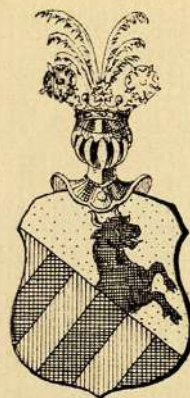
KIETLICZ Ib.

— 1319 —

KIETLICZ I.

— 1320 —

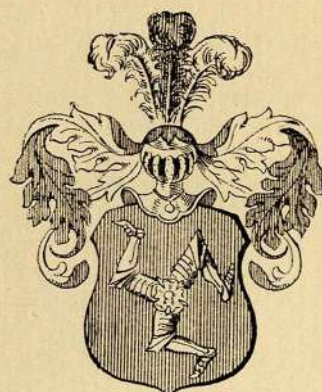
KIETLICZ II^a, (*Kittitz*).

— 1321 —

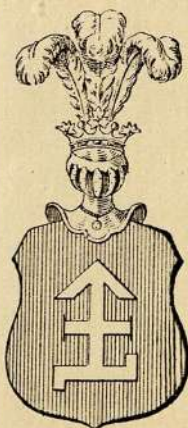
KIETLICZ II^b.

— 1322 —

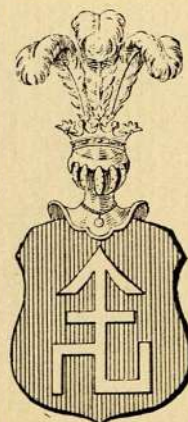
KIKUL, Kikoł cz, Drogomir odm.

— 1323 —

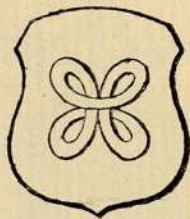
KIMBAR I, Kimbaz cz. Siekierz odm.

— 1324 —

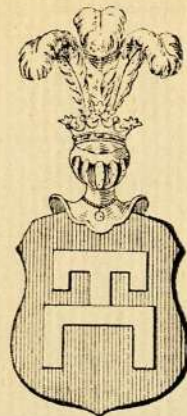
KIMBAR II.

— 1325 —

KIRDEJ.

— 1326 —

KIRKOR cz. Dwie ławy.

— 1327 —

KIRSTEIN, (*Cerazyn*).

— 1328 —

KISIELOWSKI, Kisielowski cz. Szeliga odm.

— 1329 —

KITA I, Krzycki.

— 1330 —

KITA II, Krzycki.

— 1331 —

KIWALSKI.

— 1332 —

KIZYNEK I.

— 1333 —

KIZYNEK II

— 1334 —

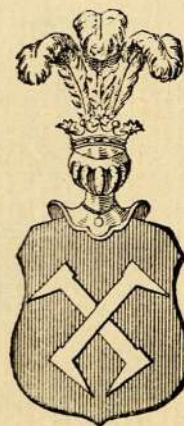
KLADRUBSKI cz. Swierczek odm.

— 1335 —

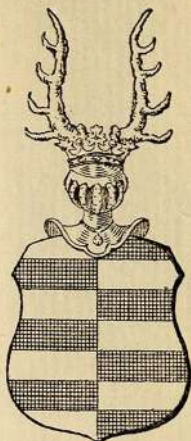
KLADRUBSKI II.

— 1336 —

KLAMRY.

— 1337 —

KLEINFELD.

— 1338 —

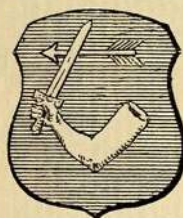
KLEIST.

— 1339 —

KLEMAN cz. Brochwicz odm. (*Kleemann*).

— 1340 —

KLEMENT I.

— 1341 —

KLEMENT II.

— 1342 —

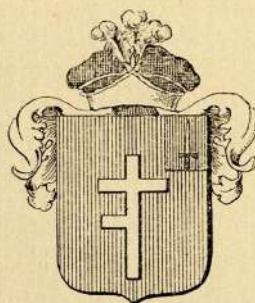
KLESZCZYŃSKI cz. Gryf odm.

— 1343 —

KLESZCZYŃSKI II.

— 1344 —

KLICKI Baron cz. Prus I odm.

— 1345 —

KLIMKIEWICZ cz. Przyjaciół odm.

— 1346 —

KLIMKOWSKI I.

— 1347 —

KLIMKOWSKI II.

— 1348 —

KLINGSZTED, (*Klingstaedt*).

— 1349 —

KLINGSZTED II.

— 1350 —

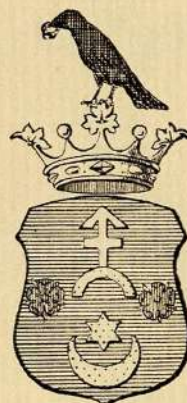
KLIŃSKI cz. Świat odm.

— 1351 —

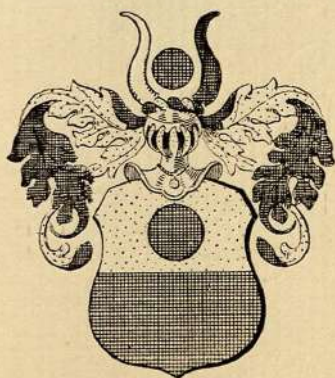
KLISNER, (*Klüchtzner*).

— 1352 —

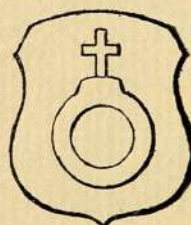
KLOS.

— 1353 —

KLOT.

— 1354 —

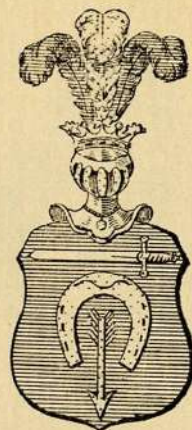
KLUSKI.

— 1355 —

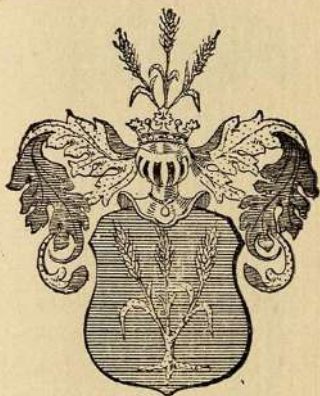
KLUSZEWSKI cz. Ślepowron odm.

— 1356 —

KŁONICKI cz. Niezgoda odm.

— 1357 —

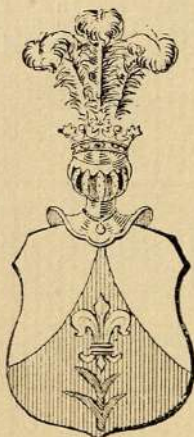
KŁOSY.

— 1358 —

KŁOŚNIK I.

— 1359 —

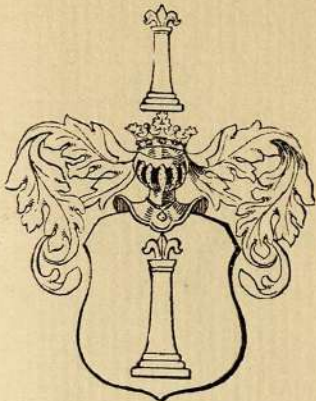
KŁOŚNIK II.

— 1360 —

KŁOŚNIK III.

— 1361 —

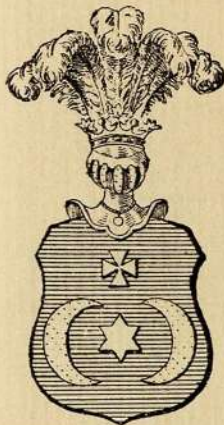
KŁOŚNIK IV.

— 1362 —

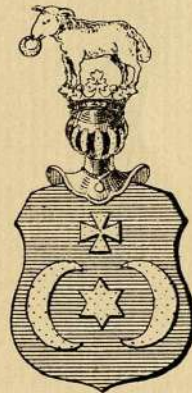
KMITA cz. Śreniawa odm.

— 1363 —

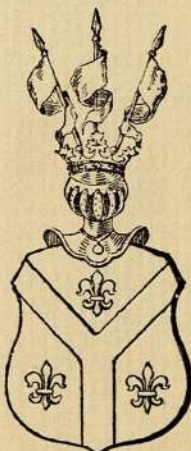
KNIAZIEWICZ I cz. Murdelio odm.

— 1364 —

KNIAZIEWICZ II.

— 1365 —

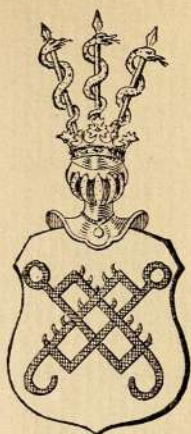
KNUT I.

— 1366 —

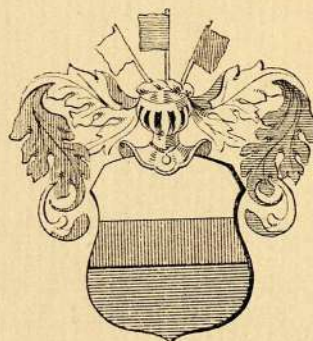
KNUT II.

— 1367 —

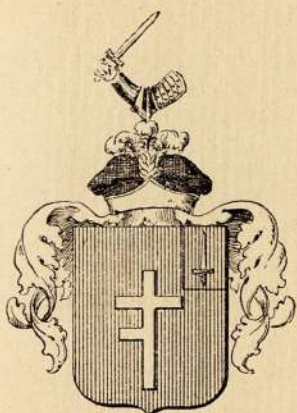
KNUT III.

— 1368 —

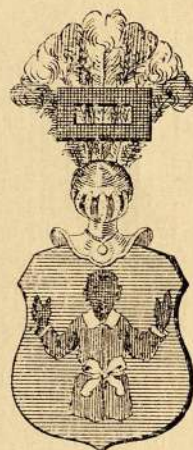
KNUT IV.

— 1369 —

KOBYLIŃSKI Baron cz. Prus I odm.

— 1370 —

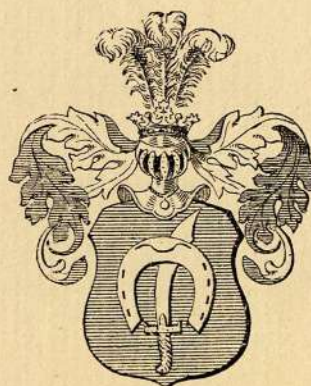
KOBYŁKA cz. Mora odm. (*Kobyli*).

— 1371 —

KOCHAŁOWSKI, Kohalowski cz. Radwan odm.

— 1372 —

KOCHANOWSKI cz. Zagłoba odm.

— 1373 —

KOCZAŃSKI cz. Jastrzębiec odm.

— 1374 —

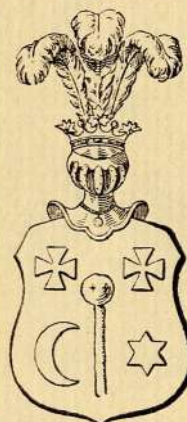
KOCZELA.

— 1375 —

KOCZOROWSKI Hrabia cz. Rogala odm.

— 1376 —

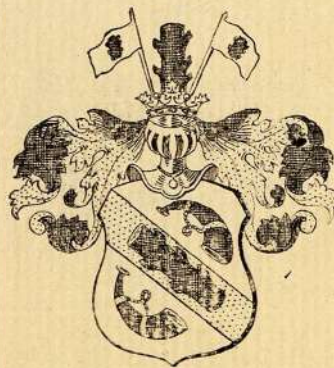
KOCZUBEJ.

— 1377 —

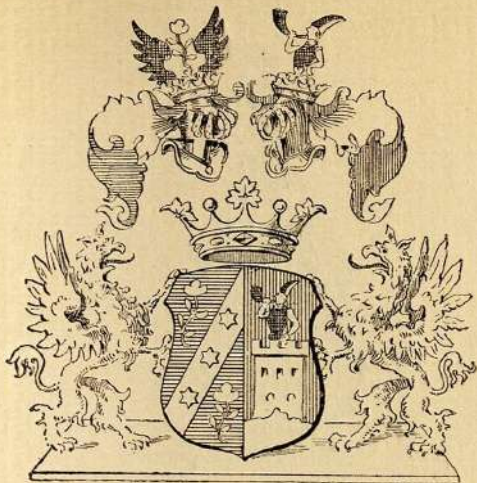
KOJEN I, Kojo, (*Coye, Coio*).

— 1378 —

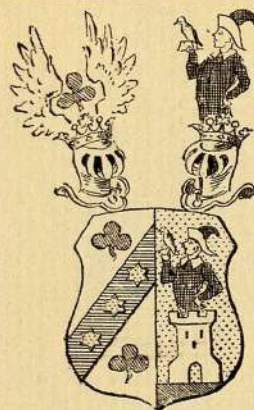
KOJEN II.

— 1379 —

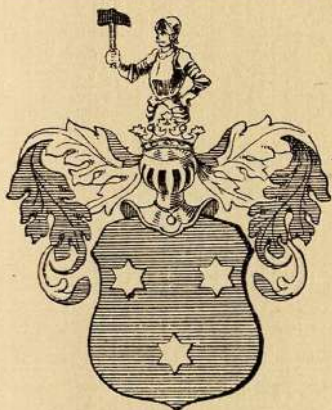
KOKCEI, (*Coccey*).

— 1380 —

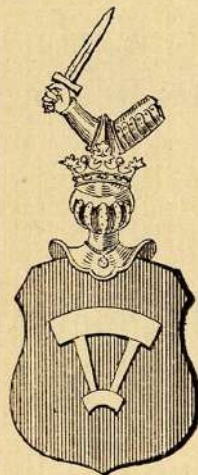
KOKCEI II.

— 1381 —

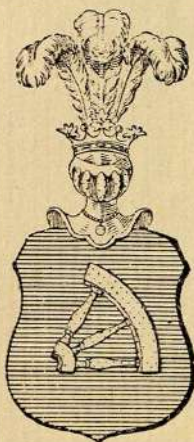
KOKCEI III.

— 1382 —

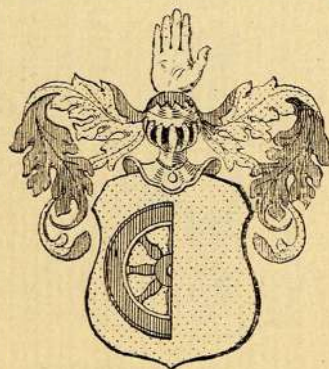
KOLCZYK I cz. Koło złamane.

— 1383 —

KOLCZYK II.

— 1384 —

KOLCZYK III, (*Condarsin*).

— 1385 —

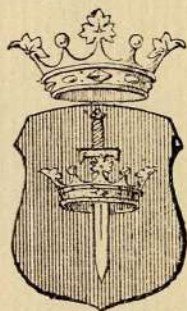
KOLCZYK IV.

— 1386 —

KOLENDA, Kołęda cz. Bęty odm.

— 1387 —

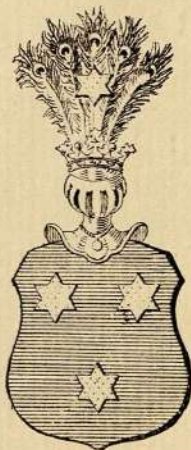
KOLIŃSKI.

— 1388 —

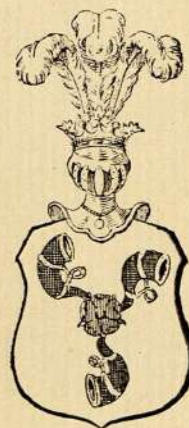
KOLLATOROWICZ cz. Pogoń litewska odm.

— 1389 —

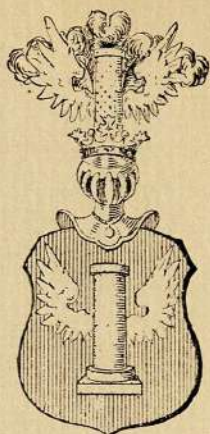
KOLMER, (*Cölmer*).

— 1390 —

KOLNICKI cz. Trąby odm.

— 1391 —

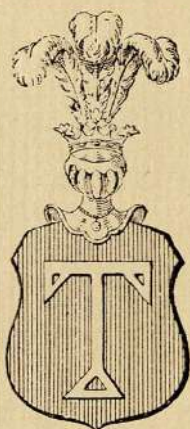
KOLUMNA SKRZYDLATA.

— 1392 —

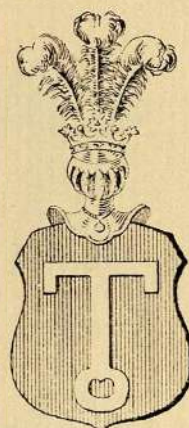
KOŁACZKOWSKI cz. Wieniawa odm.

— 1393 —

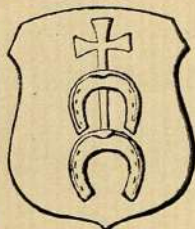
KOŁATAJ I, Kołontaj cz. Kotwica odm.

— 1394 —

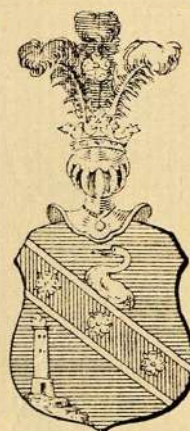
KOŁONTAJ II.

— 1395 —

KÓLMASZ, Kołomasz.

— 1396 —

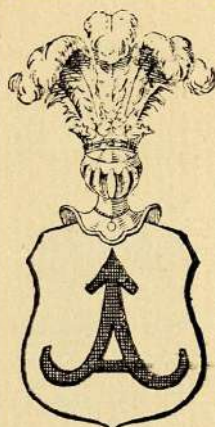
KOŁOBRZEG.

— 1397 —

KOŁODYN I.

— 1398 —

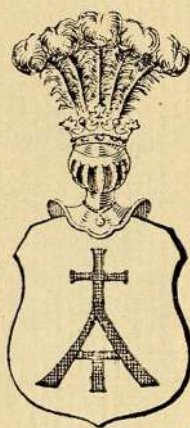
KOŁODYN II.

— 1399 —

KOŁODYN III.

— 1400 —

KOŁODYN IV.

— 1401 —

KOŁOWROT, Kolowrat.

— 1402 —

KOLYSZKA.

— 1403 —

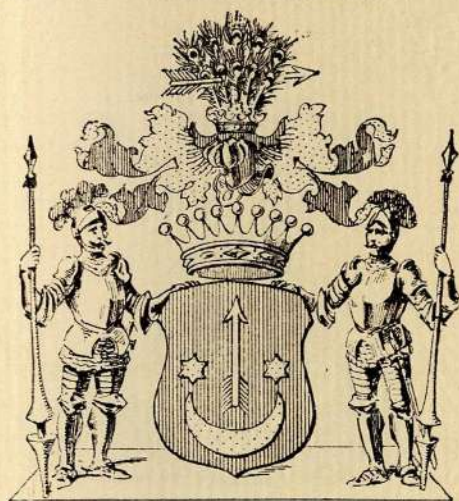
KOMAŃSKI cz. Z odm.

— 1404 —

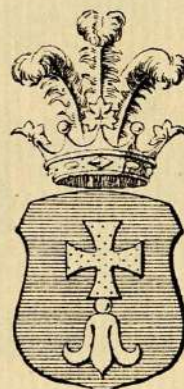
KOMAR.

— 1405 —

KOMARNICKI Hrabia cz. Sas odm.

— 1406 —

KOMARZEWSKI.

— 1407 —

KOMONIAKA, Komuniaka.

— 1408 —

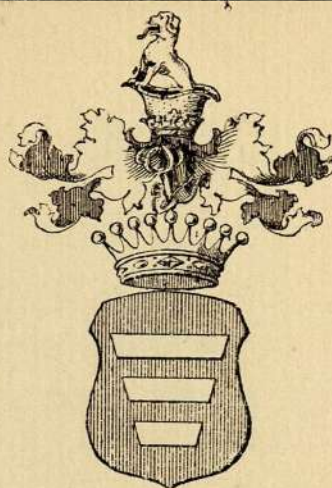
KOMOROWSKI cz. Dołęga odm.

— 1409 —

KOMOROWSKI.

— 1410 —

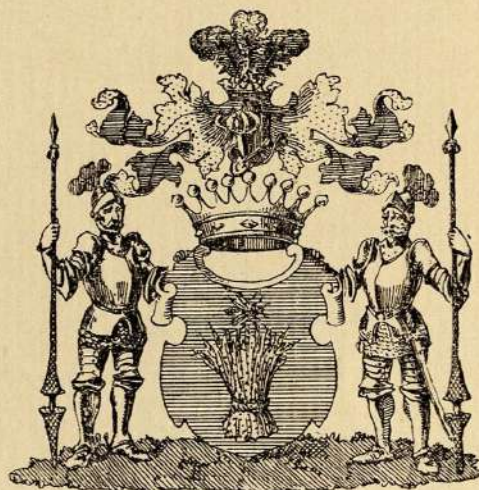
KOMOROWSKI Hrabia cz. Korczak odm.

— 1411 —

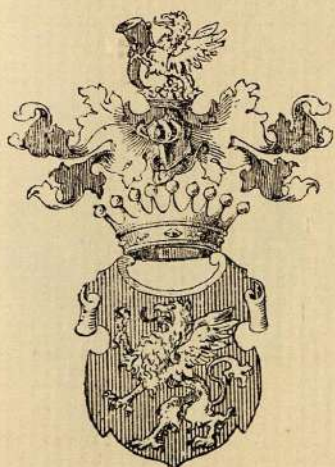
KOMOROWSKI Hrabia cz. Ciołek odm.

— 1412 —

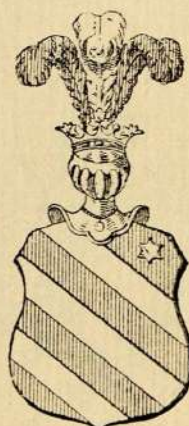
KOMOROWSKI Hrabia, Kamarowski.

— 1413 —

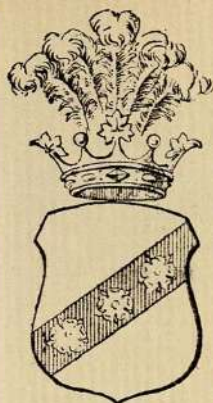
KONARSKI Hrabia cz. Gryf odm.

— 1414 —

KONARZEWSKI cz. Wręby odm.

— 1415 —

KONDERSKI I.

— 1416 —

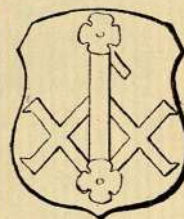
KONDERSKI II.

— 1417 —

KONDRACKI cz. Kałuszowski odm.

— 1418 —

KONDRAT.

— 1419 —

KONIECKI I. (*Konogelzski, Konietzki*).

— 1420 —

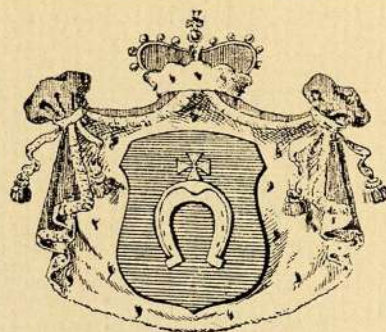
KONIECKI II.

— 1421 —

KONIECKI III.

— 1422 —

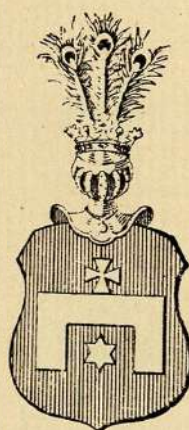
KONIECPOLSKI Książę cz. Pobóg odm.

— 1423 —

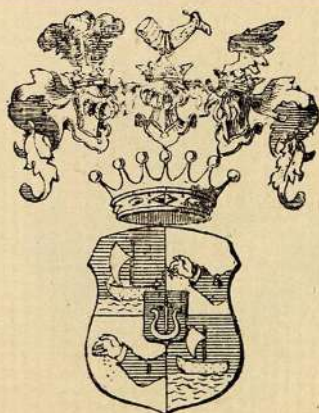
KONŃSKI.

— 1424 —

KONONOWICZ cz. Radwan odm.

— 1425 —

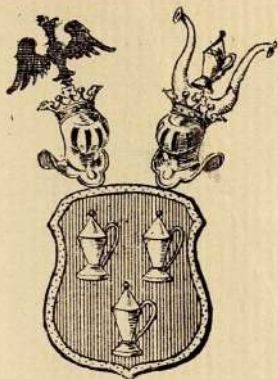
KONOPKA Baron cz. Nowina odm.

— 1426 —

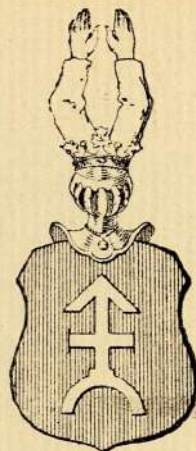
KONRAD, (*Cunrad, Kühnrat*).

— 1427 —

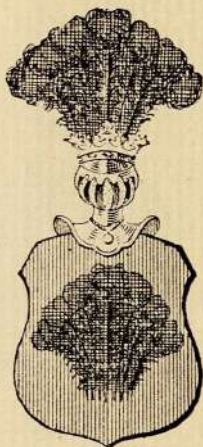
KONRADY, (*Conradi*).

— 1428 —

KOŃCZA cz. Ogończyk odm.

— 1429 —

KOŃCZYC, Sempior, Mniszech.

— 1430 —

KOPACZ I, Topacz, Skrzydło.

— 1431 —

KOPACZ II, (*Kopschitz, Kopisch*).

— 1432 —

KOPASZYNA I, Kopasina, Kopasyna.

— 1433 —

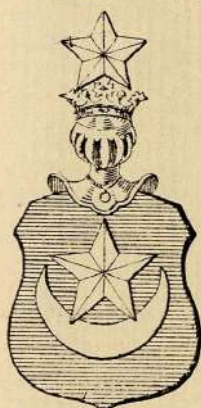
KOPASZYNA II.

— 1434 —

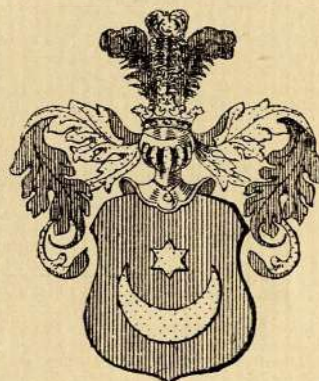
KOPEĆ I, (*Koppet*) cz. Leliwa odm.

— 1435 —

KOPEĆ II.

— 1436 —

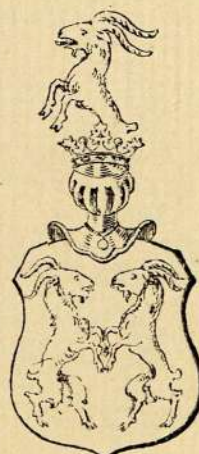
KOPEĆ III.

— 1437 —

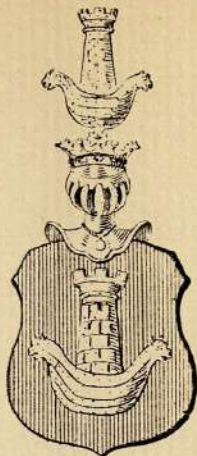
KOPYCKI.

— 1438 —

KOPCZYŃSKI.

— 1439 —

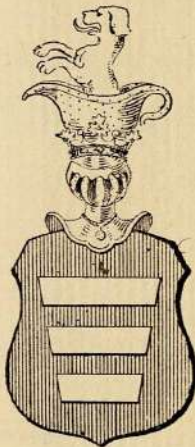
KORAB, Korabiów, Korabczik.

— 1440 —

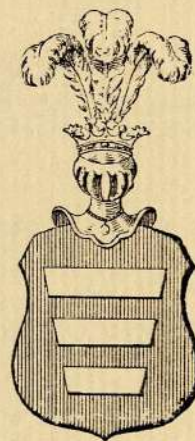
KORBOLLI, (*Corboli*) Margrabia.

— 1441 —

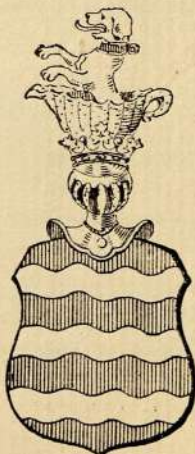
KORCZAK I. Wręby.

— 1442 —

KORCZAK II.

— 1443 —

KORCZAK III.

— 1444 —

KORCZAK IV.

— 1445 —

JEZIERZA, Jeziora. — W polu czerwonym — na złotym krzyżu kawalerskim kruk z pierścieniem w dziobie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z bardzo dawnych herbów polskich. W zapiskach sądowych z XV wieku spotykany. *Paprz.; Biel.; Okol.; Kojat.; Nies.; Mał.; Ulan.*

JEZIERZA II. — W polu czerwonym — na złotym krzyżu kawalerskim — kruk z pierścieniem w dziobie. Nad hełmem w koronie takież kruk. Odmiana przysługująca Zajączkowskim i innym *Sieb. IV. 14. 9.*

JEŻ. — W polu czerwonym — jeź czarny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z dawnych herbów naszych w pomorskiem i na Litwie. *Paprz.; Okol.; Kojat.; Nies.*

JEŻEWSKI cz. Renard odm. — W polu czerwonym — nad murem srebrnym — lis naturalny w biegu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Według niejasnego opisu Złotej księgi. *Żychl. XIX. 54.*

JĘDRZEJEWICZ, Jędrzejowicz. — W polu błękitnym — podkowa srebrna barkiem do góry. Nad hełmem w koronie między dwoma piórami błękitnymi ręka zbrojna z mieczem. Nadany Janowi Jędrzejowiczowi z rodziny ormiańskiej w Galicyi 20 Maja r. 1781. *Kur.; Barącs.; Hefn.; Bork.*

JODZIESZKO cz. Bełty odm. — W polu czerwonym — dwie strzały żelźcem w prawo skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana litewska — przysługująca Jodzieszkom Balcerowiczom i Kierdejom Radziwońskim. Bełty właściwe są bez żelźca (patrz Księga herbowa str. 29). *Kojat.; Nies.; Piek.*

JODZIESZKO II. — W polu czerwonym — dwie złote strzały żelźcem do góry ukośnie skrzyżowane. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Hefn.*

JORDAN cz. Trąby odm. — Na tarczy ściętej obramowanej złotem — w polu górnem zielonym — korona czerwona z blankami zamiast pałek, w dolnem srebrnym — trzy trąby myśliwskie czarne: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie między trąbą srebrną a złotą ręka zbrojna z mieczem. Labry czerwone podbite srebrem. Herb nadany przy odnowieniu szlachectwa 1 Października r. 1789 Emanuelowi Godfrydowi Jordanowi pochodzenia polskiego w Prusiech osiadłemu, którego syn Jan Jerzy Godfryd Wilhelm otrzymał tytuł baronowski bawarski 12 Lutego r. 1814. *Steb. III. 2. 236.*

JUDYCKI cz. Radwan odm. — W polu czerwonym — na strzale żelźcem do góry, rozdartej u dołu złota chorągiew kościelna drzewcem w poprzek o dwóch połach z frędzlami. Nad hełmem w koronie na strzale w poprzek kruk z pierścieniem w dziobie. Herb na Litwie przysługujący rodzinie polskiego pochodzenia a poprzednio z Niemiec, należącej do rodu Waldorfów herbu Nabram. *Okol.; Kojat.; Nies.*

JUNDZIŁŁ I cz. Łabędź odm. — Na tarczy czterodzielnej — w polu I czerwonym — łabędź srebrny (*Łabędź*); w II czerwonym — lilia srebrna (*Gozdawa*); w III srebrnym — trzy czarne trąby: dwie i jedna w gwiazdę (*Trąby*); w IV błękitnym — podkowa z krzyżem na barku i przy każdym ocelu (*Dąbrowa*). Nad hełmem w koronie ogon pawi. Labry czerwone podbite srebrem. Z autografu z XVI wieku w posiadaniu Juliusza Hr. Ostrowskiego.

JUNDZIŁŁ II Hrabia cz. Łabędź odm. — W polu czerwonym — łabędź srebrny. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym łabędź. Labry czerwone podbite srebrem. Herb wygasłej gałęzi rodziny litewskiej Jundziłłów od Goligunta czy Golimunta wywodzącej się, która otrzymała tytuł hrabiowski pruski r. 1793. *Kojat.; Nies.; Bork.*

JUNOSZA I, Baran, Barany. — W polu czerwonym na murawie lub bez takowej — baran srebrny. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Jeden z najstarszych herbów polskich. W zapiskach sądowych z XV stulecia wspominany. *Dług.; Paprz.; Okol.; Nies.; Mał.; Ulan.*

JUNOSZA II. — W polu czerwonym na zielonej murawie lub bez takowej baran srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JUNOSZA III^a. — W polu czerwonym na zielonej murawie lub bez takowej — baran srebrny. Nad hełmem w koronie pół barana. *Kołat.; Sieb. VI, 28.*

JUNOSZA III^b. — W polu czerwonym — na zielonej murawie lub bez takowej — baran srebrny z podniesioną prawą nogą do biegu. Nad hełmem w koronie pół barana. Labry czerwone podbite srebrem.

JUNOSZA III^c. — W polu czerwonym — baran wspięty. Nad hełmem w koronie pół barana.

JUNOSZA IV. — W polu czerwonym — na murawie lub bez takowej — baran srebrny z chorągiewką błękitną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie.

JUNOSZA V. — W polu czerwonym na zielonej murawie — baran srebrny z po za różanego krzaka wybiegający. Nad hełmem w koronie pół barana albo trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem. *Odmiany z Niesieckiego, Siebmachera i z pieczętek wsięte.*

JUŃCZYK. — W polu czerwonym — krzyż podwójny srebrny, u dołu w kotwicę bez żeleźców rozdarty. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb Juńczyków na Żmudzi w XVI stuleciu *Okol.; Kołat.; Nies.*

JUŃCZYK II. — W polu czerwonym — krzyż srebrny u dołu w kotwicę bez żeleźców rozdarty. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego na Wołyniu należąca wprawdzie do Juńczyków, przysługująca Bolbasom Boguszewskim i Krzyżanowskim. Zwracamy uwagę że Waskiewiczowie, w mińskim, należący wprawdzie do Juńczyków, używają według Kojałowicza krzyża rozdartego wprost, nie w kotwicę *Nies.; Kur.; Małach.*

JURACHA cz. Poraj i Kotwica odm. — Na tarczy dwudzielnej w polach prawem czerwonym — róża srebrna, w lewym również czerwonym w poprzek dolnego końca strzały bez opierzenia, żeleźcem do góry obróconej w środku przekrzyżowanej bez prawego ramienia — pół kotwicy tworzącej literę **S** żeleźcem w prawo na dół ukośnie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny litewskiej z Gedroyciami jeden początek mającej, dawniej Róża, później Róża w połączeniu z Kotwicą pieczętującej się. *Kołat.; Stryj.; Nies.*

Idąc za Niesieckim, który mylnie opisał ten herb pod Jurachą ale wnet pod monografią rodziny Jurachów, choć nie jasno, poprawił się, Małachowski opisuje herb ten: nad kotwicą krzyż. Rysunku nie spotkaliśmy nigdzie. Doktor Piekosiński naznacza Jurachom herb Juńczyk Bolbasów opierając się na Niesieckim. *Piek. 232.*

JURGIEWICZ cz. Janina odm. — W polu czerwonym — tarcza fioletowa mniejsza o srebrnym skraju. Nad hełmem w mitrze bez krzyża, nad murem z bramą o szczycie rozerwanym, między skrzydłami leżącym — ręka zbrojna z mieczem. Nadany Maciejowi Jurgiewiczowi, bojarowi litewskiemu 9 Września 1571 przez Stefana, króla polskiego. *Piek. 210.*

JUROWSKI cz. Przyjaciół odm. — W polu błękitnym — na srebrnej misie — serce bokiem na lewo leżące, z prawej na dół ukośnie strzałą przeszyte. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb na Litwie w Grodzieńskim przysługujący Jurowskim Pawłowiczom. *Kołat.; Nies.*

JUSZKOWICZ. — W polu barwy niewiadomej znak taki: używany na Litwie. *Z autografu r. 1546, własność WP. Bisiera.*

JUSZYŃSKI. — W polu czerwonym — serce w szachownicę błękitno-srebrną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między błękitnymi. Stary herb o którym wspomina Paprocki, przyznany w Galicyi Józefowi i Antoniemu Juszyńskim przez lwowski sąd ziemski r. 1782. *Paprz.; Nies.; Pocz. szl. gal.; Hefn.; Bork. 603.*

JUTRZENKA I. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnym — sześć gwiazd sześciopromiennych czerwonych parami, w lewym błękitnym półksiężyc złoty rogami w prawo. Nad hełmem w koronie nad złotym półksiężycem trzy sześciopromienne gwiazdy czerwone. Labry z prawej czerwone podbite srebrem, z lewej błękitne podbite złotem. Herb rodziny pomorskiej potwierdzonej w szlacheństwie w Prusiech z przydomkiem von Morgenstern, 27 Maja r. 1799. *Sieb. III. 2. 23.; Bork. 565.*

JUTRZENKA II. — W polu złotem — na pasie błękitnym prawo-ukośnym — trzy sześciopromienne gwiazdy złote. Nad hełmem w koronie między złotymi skrzydłami słup błękitny z trzema złotymi gwiazdami na sobie. Labry błękitne podbite złotem. Herb rodziny pomorskiej według Siebmachera nie mającej nic wspólnego z poprzednim, który umieszczamy z powodu podobieństwa godel i nazwiska brzmiącego jednakowo. *Sieb. III. 2. 238.*

JUZWIKIEWICZ cz. Leliwa odm. — W polu czerwonym — nad półksiężycem srebrnym takż gwiazda pięciopromienna. Nad koroną szlachecką ręka zbrojna z mieczem. Nadany wraz z nobilitacją Dyzmie, towarzyszeni znaku pancernego, Maciejowi, porucznikowi w regimencie ur. Kozłowskiego generała majora, braciom Jużwikiewiczom, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 25 Lutego r. 1777. *Kanc. ks. 41 f. 499; Z napisek WP. Jackowskiego.*

KACLER I, (Katzler, Katzeler). — W polu błękitnym — pień złoty sękaty między dwoma srebrnymi kotami wspiętymi. Nad hełmem pół kota między dwoma pniami złotymi. Labry błękitne podbite srebrem. Herb Jana Ludwika Katzlera, podpułkownika gwardyi pieszej wojsk W. Ks. Litewskiego, który przedstawivszy dyplom nobilitacyjny Rudolfa II, cesarza świętego państwa rzymskiego z 3 Września r. 1583, do indygenatu polskiego przypuszczony został przez sejm 1768, potwierdzony zaś 9 Września r. 1769. *Vol. Leg. VII. 800; Kanc. 42 f. 103; Sieb. III. 2. 244.*

KACLER II. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV ściętych, od góry złotych, od dołu czarnych — kot srebrny wspięty z pasem złotym, w II i III błękitnych — na prawo-ukośnym pasie złotym — trzy czarne żelęzce od strzał. Nad tarczą dwa hełmy. W pierwszym w zawoju czarno-złotym, między rogami w połowie i naprzemian złotymi i czarnymi — kot biały z przepaską złotą w lewo siedzący; w drugim z koroną trzy złote strzały w gwiazdę. Labry z prawej czerwone z lewej błękitne — podbite złotem. Odmiana poprzedniego po uzyskaniu przez Katzelerów tytułu baronów pruskich 26 Lutego r. 1870. *Sieb. III. 2. 244.*

KACZANOWSKI cz. Wczele odm. — Na tarczy — szachownica złoto-srebrna. Nad hełmem w koronie pół murzyna bez rąk z medalem na szyi i przepaską złoto-srebrną na głowie. Odmiana przysługująca Kaczanowskim z Kaczanowa we wrześnińskim. *Paprz.; Okol.; Nies.; Sieb. III. 2. 238; Bork.*

KADYSZEWICZ, Kadyszowicz. — W polu barwy niewiadomej — rodzaj rośliny o sześciu lub więcej gałęziach symetrycznych oraz dwóch korzeniach. Nad tarczą mitra książęca. Herb rodziny tatarskiej w XVI wieku na Litwie kwitnącej. *M. Lit. Z autografów r. 1527-1545 u WP. Bisiera; Bon.; Bork. przyp.*

Podajemy drugą odmianę.

KAJZERLING Baron, (*Kayserlingk, Kayserling*). — W polu srebrnym — na zielonym pagórku drzewo palmowe. Nad hełmem w koronie trzy palmowe gałązki. Labry zielone podbite srebrem. Herb rodziny westfalskiego pochodzenia, osiadłej w XV stuleciu w Kurlandyi, z której Dytrych Karol baron Kayserling w r. 1777 indygenat polski otrzymał. Hrabiowie świętego państwa rzymskiego od r. 1741, hrabiowie pruscy od r. 1744 i 1777. *Balt.; Sieb. III. 1. i III. 11 tekst i tabl.; Bork.*

KAJZERLING II. — W polu srebrnym — drzewo o trzech korzonkach w trójkąt strzyżone. Nad hełmem w koronie trzy gałązki zielone. Odmiana herbu baronowskiego Keyserlingów. *Balt.*

KAJZERLING III. — Podajemy według Klingspora (*Balt. Wap.*) i Siebmachera rysunek herbu hrabiowskiego Keyserlingów.

KALCAMILIA, (*Calzamiglia*). — W polu błękitnym — nad górą złoto-skalistą z zamkiem z lewej, na którą lew się wspina, gołąb srebrny w prawo z gałązką oliwną w dziobie. Nad tarczą hrabiowska korona. Nadany wraz z tytułem hrabiego, Kacprowi Janowi Calzamigla przez Stanisława Augusta, króla polskiego 2 Czerwca r. 1767. Hrabiowie papiescy także. *Arch. Sekr. Nr. Kart. 1577 i Kanc. ks. 32 f. 116.; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KALEN I, (*Kahlen*). — Na tarczy dwudzielnej prawe pole ścięte, od góry złote od dołu czerwone; w lewym srebrnym — lew czerwony wspięty. Nad hełmem w koronie w zawoju czerwono-srebrnym — sześć piór strusich. Herb rodziny inflanckiej z przydomkiem Neu Calzenau, która otrzymała polskie szlachectwo. Rodzina ta oraz następna, chociaż różnych są herbów, mają według Siebmachera początek. *Balt. tabl. 49; Sieb. III. 11. 113.*

KALEN II, (*Kahlen*). — W polu błękitnym trzy koźle głowy wprost: jedna i dwie. Nad hełmem bez korony na żelaznym słupie koźła głowa wprost. Herb rodziny inflanckiej z przydomkiem Seltinghof, która otrzymała przywilej polskiego szlachectwa. *Balt. tabl. 50; Sieb. III. 11. 112.*

KALINOWA I. — W polu czerwonym — strzała srebrna żelźcem złotym do góry, w opierzeniu rozdarta, z gwiazdą złotą przy obu końcach rozdarcia. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie białe, lub białe między czerwonymi, taką samą strzałą rozdartą z gwiazdami w prawo przeszyte. Bardzo stał herb polski, przysługujący Kalinowskim na Szlązku i w innych dzielnicach dawnej Polski. *Okol.; Nies.; Sieb. IV. 11 tekst 127 i tabl. 57.*

Podajemy parę odmian z Siebmachera. *Sieb. IV. 14. 10 i III. 2. 246.*

KALINOWSKI Hrabia cz. Kalinowa odm. — Na tarczy pięciodzielnej w polu I złotem — ręka zbrojna z mieczem (*Pogoń polska*), w II błękitnym — lwia głowa złota, ziejąca płomieniem czerwono-złote (*Zadora*), w III błękitnym — półtrzecia krzyża (*Pilawa*), w IV błękitnym — srebrny krzyż z półksiężycem rogami do dołu w poprzek i z końcami rozdartymi i tworzącymi dwa trójkąty (*Waga*), w V czerwonym — strzała srebrna w opierzeniu rozdarta z gwiazdą złotą przy obu końcach rozdarcia (*Kalinowa*). Nad koroną hrabiowską trzy hełmy: w pierwszym ręka zbrojna z mieczem w lewo, w drugim trzy pióra strusie przeszyte w lewo strzałą rozdartą z gwiazdami, w trzecim lwia głowa złota ziejąca płomieniem w prawo. Labry w połowie czerwone, w połowie błękitne, podbite złotem. Nadany 17 Sierpnia r. 1818 przez Franciszka I, cesarza austriackiego, Sewerynowi Ksaweremu Kalinowskiemu, staroście dobrohostawskiemu, z linii osiadłej na Ukrainie i na Rusi czerwonej. *Poca. szl. gal.; Sieb. IV. 14; Grit.-Hild.; Hefn.; Bork.*

KALKREJT, (*Kalkreut, Kalkreuter, Kalkreuth, Kalchreit, Kalchkreut, Kalkrüte*). — Na tarczy dwudzielnej na polach prawym srebrnym i lewym czerwonym — dwoje złotych widel, do góry skrzyżowanych ukośnie. Nad hełmem w koronie pół panny w połowie prawej białe, w lewej czarno ubranej — na głowie z koroną złotą lub w zielonym wieńcu, z widłami złotymi w każdym ręku. Labry czarne podbite srebrem. Herb niemieckiej rodziny w XIII stuleciu na Szląsku kwitnącej, z której Adam i Karol indygenat na sejmie koronacyjnym roku 1676, a potwierdzenie tegoż r. 1678 za Jana III, króla polskiego, otrzymali. Baronowie czescy od r. 1687, wygaśli r. 1805, hrabiowie pruscy od r. 1786. *Vol. Leg. V. 400 i V. 574; Nies.; Sieb. III. 2. 240, IV. 11. 16. VI. 4. 23. VI. 8. I. 37; Bork.*

Podajemy herb pierwotny Kalkreutów według źródeł niemieckich i herb hrabiowski tej rodziny. *Dorst; Sieb. VI. 8. I. 37, III. 1. 16 i IV. 11. 16.*

KALKSZTEJN I i II cz. Kos odm., (*Kalkstein, Kalckstein*). — W polu czerwono-srebrnym — trzy pasy czerwone poprzeczne. Nad hełmem w koronie dwie trąby lub skrzydła w pasy czerwone. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny pruskiej znanej od początku XIV stulecia, w XVII na Śląsku osiadłej. Niektóre gałęzie przybrały nazwiska polskie od dóbr w chełmińskim posiadanych — jako Stolińscy ze Stolna, Osłowsy z Osłowa. Niesiecki zdaje się mylnie kładzie im w hełmie skrzydło między trąbami. *Ms. o fam. prus.; Nies.; Kras.; Sieb. III. 2. 240.; VI. 8 III. 54.; Bork.*

KALNIEWICZ. — W polu błękitnym między dwoma rycerzami krzyżującymi miecze, u szczytu tarczy — gołąb trzecim mieczem z góry prosto przeszyty, u spodu zaś między nimi srebrna podkowa ocelami na dół krzyż obejmująca. Z pieczęci Kazimierza Kalniewicza, byłego deputata wileńskiego r. 1837. Z notat WP. Dziadulewicz.

KALMUCKI. — W polu zielonym — lew z koroną wspięty, strzałą w poprzek w lewo przebity, w prawej łapie szablę trzymający. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany Janowi Kalmuckiemu przez Jana III, króla polskiego r. 1683. Baronowie austriacy 10 Września r. 1829 z odmianą w herbie. *Nies.; Począ. szl. gal.; Sieb. IV. 14 tekst i tabl.; Bork.*

KALUSZOWSKI. — W polu — czerwonym — dwie szable rękojeściami do góry, barkami ostrzów do siebie zwrócone, w środku zaś złotą przepaską poprzecznie złączone. Nad hełmem w koronie na pięciu piórach strusich szablą końcem do góry ukośnie w lewo. Herb ruski w XVI stuleciu na Wołyniu znany. *Papir.; Okol.; Nies.; Sieb. IV. 14. 10.; Piek.*

KAMAN Baron (*Cahman*). — W polu błękitnym — w środku złotego krzyża ukośnego (*sautoir*) muszla purpurowa na dwóch gałązkach wawrzynu skrzyżowanych. Nad hełmem z koroną o siedmiu pałkach między dwoma piórami strusimi: złotem i błękitnym — sokół z obrózką na szyi. Labry błękitne podbite złotem. Nadany wraz z tytułem barona Janowi Cahman pochodzenia szwedzkiego z Gottenburga, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 1 Października r. 1768. *Chrs. 117; Kanc. Ks. 41 f. 80; z zapiskiem WP. Jackowskiego.*

KAMBEL, (*Campbell*) cz. Hibryda Rokosz odm. — Na tarczy ściętej — na polach górnym srebrnym, dolnym czerwonym — pół konia czarnego z srebrnym rybem ogonem. Nad hełmem w koronie pół takiegoż konia. Podajemy dwie odmiany tego herbu przysługującego Kampbellom w Galicyi według Siebmachera. *Sieb. IV. 14. 30.*

KAMIENIEC. — W polu czerwonym — złota baszta z bramą i oknami w górze blankowana. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry czerwone podbite złotem. Herb rodziny Koriot, z której Józef, otrzymał prawo nowego szlachectwa w Królestwie Polskiem. *Chrzęśński Nr. 553.; Spis szl. Król. Pol.; Zapiski WP. Zaleskiego.*

KAMIENCZYK. — W polu błękitnym — pomiędzy trzema kamieniami oprawnymi w złoto; jeden i dwa — miecz końcem do góry. Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma czarnymi skrzydłami — sześciopromienna gwiazda złota. Herb rodziny Lapiere, z której Jan, syn Gabryela otrzymał prawo nowego szlachectwa w Królestwie Polskiem *Chrzęśński N. 553. Spis szl. Król. Pol.; Zapiski WP. Zaleskiego*

KAMIŃSKI I cz. Łuk napięty. — W polu czerwonym — łuk napięty ze strzałą ku dołowi skierowaną. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb w nowogrodzkim znany w XVI stuleciu. *Kofał.; Nies.*

KAMIŃSKI II cz. Łuk napięty. — W polu czerwonym — łuk napięty ze strzałą ku dołowi skierowaną, krzyż nad opierzeniem mającą. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana powyższego. *Krzyż.*

KAMIŃSKI III cz. Ogończyk lub Drogosław odm. — W polu czerwonym na barku półpięścienia strzała bez opierzenia żelazcem do góry. Nad hełmem w koronie na czterech pawich piórach strzała na półpięścieniu jak na tarczy. Herb rodziny polskiego pochodzenia w Prusiech w XVI stuleciu osiadłej. *Sieb. VI. 4. 23.*

KAMPENHAUZEN I, (Campenhausen). — W polu barwy niewiadomej — mur o trzech basztach. Herb rodziny patrycyuszowskiej ryskiej, w 1665 i 1675 w Szwecyi nobilitowanej, z której Jan Michał, podkomorzy parnawski, generał major piechoty koronnej, indygenat polski r. 1674 otrzymał. Gałąź tej rodziny otrzymała tytuł baronowski w Rosyi 1744. Niesiecki herbu dokładnie nie opisał; podajemy go poniżej według źródeł niemieckich i szwedzkich. *Nies.*

KAMPENHAUZEN II. — W polu srebrnym — na zielonej murawie, pod trzema złotymi strzałami o srebrnym żełźcu, błękitnym opierzeniu, z których środkowa na dół, boczne do góry skierowane, zamek czerwono-murowany o dwóch bocznych wieżach blankowanych i bramą w środku. Nad hełmem za wieńcem wawrzynowym — dwie ręce w czerwonych rękawach i takież przepasane wstążkami, łokciami zetknięte i trzymające dwie strzały złote z błękitnym opierzeniem, żełźcem ukośnie do góry ku sobie zwrócone. Labry czerwone podbite srebrem. Herb zatwierdzony w Szwecyi r. 1675. *Sieb. III. 11. 84; Balt.; Klingspor, Herbarz szwedzki.*

KAMPIONI, (Campioni). — Na tarczy pięciodelnej w polu I błękitnym — trzy złote sześciopromienne gwiazdy rzędem, w II i III złotych — lew naturalny wspięty, w IV czerwonym — lilia srebrna podwójna, w V zaś czerwonym — orzeł biały. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb nadany za zasługi dla kraju Filipowi Antoniemu Campioni przez Stanisława Augusta, króla polskiego, dyplomem z 21 Grudnia r. 1791. *Her. Kr. Pol.; Bork.*

KANAL, (Canale), Kanale, Margrabia. — W polu srebrnym — błękitna krokiew. Nad tarczą korona. Herb rodziny weneckiej, z której Hieronim Ludwik Matabaila otrzymał tytuł hrabiowski sardyński, następnie jako poseł sardyński w Wiedniu otrzymał ten sam tytuł w państwie rzymskim od Józefa II r. 1768. Posiadał też tytuł margrabiego Cercenasco. Indygenat polski udzielony miał 1768. *Vol. Leg. VII. 799; Sieb. IV. 11. tekst 11, tabl. 6 i 60; Bork.*

KANDOR. — W polu czerwonym — dwie srebrne lilie rzędem. Nad koroną pałasz ostrzem do dołu, końcem w prawo. Nadany Franciszkowi, Maciejowi i Antoniemu braciom Dobrzyńskim, neofitom, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 1764, potwierdzony 17 Grudnia 1765 roku. *Vol. Leg. VII. 420; M. Lit. ks. 190 f. 69. Kanc. ks. 42 a f. 47 Zapiski WP. Jackowskiego.*

KANICZ, (Kantz, Canitz). — W polu srebrnym — dwa czerwone pasy ukośnie skrzyżowane — lub też krzyż czerwony ukośny przez tarczę między czterema czerwonymi pięciolistnymi różami. Nad tarczą dwa hełmy: w pierwszym nakrytym czapką purpurową o białym wyłogu złote kółko z ośmiu wetkniętymi pochodniami złotymi, w drugim nakrytym czapką w szachownicę czerwono-srebrną i z wyłogiem białym trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny saskiej w Prusiech zachodnich osiadłej; baronowie od r. 1664, hrabiowie od r. 1798. *Nies.; Sieb. VI. 8. I. 13; Bork.*

KANTAKUZEN Książę. — W polu złotem — dwugłowy orzeł czarny ukoronowany. Nad hełmem mitra książęca. Herb rodziny pochodzenia greckiego, spokrewnionej z Paleologami, osiadłej w Polsce w XVII stuleciu. *Nies.; Bork.*

KAPICA cz. Jastrzębiec odm. — W polu błękitnym — w środku podkowy złotej ocelami do góry — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrząb z dzwonkiem u lewej nogi stojący na kawalerskim złotym krzyżu, w prawej szponie trzymający podkowę z krzyżem jak na tarczy. Herb rodziny osiadłej w bielskiem na Podlasiu, z której Michał Kapica w r. 1695 dobra Kapice-Lipniki dziedziczył. *Her. Kr. Pol.; Bork.*

KAPOSTAS cz. Odrowąż odm. — Na tarczy dwudzielnej, w polu prawem błękitnym, na zielonej murawie — pelikan srebrny w lewo piskłeta swe żywiący, w lewym czerwonym — strzała srebrna u dołu rozdarta i wąsami zakończona. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany Andrzejowi Kapostas przez Stanisława Augusta, króla polskiego 17 Grudnia 1791 r. *Kanc. ks. 100. 157; Bork. Z zapisek WP. Jackowskiego.*

KAPRI Baron (*Capri*). — Na tarczy pięciodzielnej w polach I i IV srebrnych na zielonym pagórku — drzewo zielone między dwoma czerwonymi wspiętymi kozłami; w II i III błękitnych — nad srebrną falą syrena także, w V błękitnym — słońce złote między sześcioma takimiż gwiazdami. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie — słońce złote. Labry z prawej błękitne podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem. Tarczę podpierają lwy złote. Godło: INDUSTRIA ET FIDELITATIS FRUCTUS. Herb nadany z przydomkiem von Merecey w r. 1785 przez Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego, Janowi Capri, kupcowi bukowskiemu, który następnie 24 października r. 1791 tytuł baronowski otrzymał od Leopolda II. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KAPUS. — Na tarczy pięciodzielnej w polach I i IV błękitnych — drzewo zielone, w II i III czarnych — mąż w wysokiej czapce spiczastej — różę w prawej ręce trzymający, w V złotem — róża czerwona na łodydze o dwóch listkach. Nad tarczą dwa hełmy, w pierwszym róża czerwona, na łodydze z liśćmi, w drugim pół męża z różą w prawej. Nadany Stanisławowi de Pichelstein przez Stanisława Augusta, króla polskiego 6 Czerwca r. 1792. *Kanc. ks. 100 f. 233.*

KAPUSTA, Kapusticz cz. Odrowąż odm. — W polu czerwonym — srebrna strzała u dołu wąsami zakończona. Nad tarczą mitra książęca. Herb rodziny kniaziów w kijowskim, używającej przydomku Kapusta, znanej od XV wieku. Kojałowicz wywodzi ich od książąt pereasławskich ze szczepu Ruryka. *M. Lit.; Kojał.; Nies.; Bon.; Wolff.; Bork.*

KARALIO, (*Caralio*). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem czerwonym — złoty lew ukoronowany; w lewym błękitnym — feniks purpurowy z płomieni wychodzący i w słońce wpatrzony. Nad hełmem w koronie pół złotego lwa ukoronowanego. Labry z prawej czerwone, z lewej błękitne — podbite złotem. Nadany wraz z indygenatem Janowi Jakubowi Caralio, weroneńczykowi w Piotrkowie na sejmie 29 Kwietnia r. 1554. *M. Kor. ks. 82 f. 222; Piek.*

KARAŚ, (*Karasz*). — W polu błękitnym — pod ośmiopromienną gwiazdą złotą — karaś srebrny w poprzek. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote między błękitnymi. Nadany Janowi Karasiowi, z przydomkiem von Gränzberg z przypuszczeniem do praw szlachty galicyjskiej r. 1801. *Hefn.; Bork.*

KARCZEWSKI cz. Poraj odm. — W polu czerwonym — róża srebrna pięcio-listna, Nad hełmem w koronie sokół z płomieni wychodzący. Nadany Maciejowi Szczudlikowi Karczewskiemu za męstwo przy zdobyciu grodu Sokół, przy adoptacji Jana Budzeńskiego (czy też Bużeńskiego według Piek.) Rożyca, sekretarza królewskiego, przez Stefana, króla polskiego, w Połocku 14 Września 1579 r. *Paw., Źródła; Akta Metr. Kor.; Piek., 203.*

KARĘGA cz. de Quarto. — Na tarczy czterodzielnej I i IV pole srebrne, II i III szare. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Karęgów z przydomkiem de Quarto na Litwie w XVII stuleciu; mają pochodzić z domu Książąt sycylijskich. *Kojał.; Nies.*

KARIATYDA. — W polu błękitnym — na podstawie srebrnej — postać kobieca w stroju greckim przytrzymująca kapitel nad głową. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem. Herb rodziny Ritschel'ów, z której Wacław, otrzymał prawa nowego szlachectwa w Królestwie Polskim. *Spis szl. Król. Pol.; Chrzęśński Nr. 570; Zapiski WP. Zaleskiego.*

KARNICKI (*Kroschnitzky*) cz. Wczele odm. — Na tarczy — szachownica czerwono-srebrna. Nad hełmem w koronie skrzydło w taką samą szachownicę. Odmiana przysługująca rodzinie polskiego pochodzenia na Szląsku dawno tam osiadłej i wygastej. *Sieb. VI. 8. I. 37.*

KARNICKI cz. Kościesza odm. — W polu czerwonym — strzała srebrna dwa razy przekrzyżowana bez opierzenia u dołu rozdarta. Nad hełmem w koronie pół lisa czerwonego. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny małopolskiej z przydomkiem Siostrzanek z Karnic w rawnym, z której starsza gałąź osiadła w Inflantach, młodsza zaś w Galicyi, gdzie otrzymała najprzód tytuł baronowski a później hrabiowski. Jest także na Żmudzi gałąź tej samej rodziny używająca herbu Ilgowski, a w Galicyi herbu Syrokomla odmienna. *Papr.; Nies.; Pocz. szl. gal.; Bork.*

KARNICKI Hrabia cz. Kościeszka odm. — W polu czerwonym — strzała srebrna dwa razy przekrzyżowana bez opierzenia u dołu rozdarta. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym — lis naturalny albo czerwony. Labry z prawej czerwone z lewej błękitne — podbite srebrem. Herb rodziny małopolskiej z przydomkiem Siostrzanek z Karnic w rawskim, z której jedna gałąź na Rusi czerwonej osiedlona, otrzymała tytuł baronowski w Galicyi 17 Grudnia r. 1782, hrabiowski zaś od Ferdynanda, cesarza austriackiego 10 Lutego r. 1844, na co dyplom wydany 12 Sierpnia r. 1845 Feliksowi i Kajetanowi baronom Karnickim. Gałąź szlachecka starsza osiadła w Inflantach — Jest też gałąź na Żmudzi, która przybrała herb Ilgowski. *Paprz.; Nies.; Począ. szl. gal.; Grit.-Hefn.; Sieb. IV. 14. 85; Bork.*

KARNOWSKI. — W polu czerwonym — ręka zbrojna trzy żelazne gwoździe główkami do góry trzymająca. Nad hełmem w koronie trzy pióra pawie (albo strusie: białe między czerwonymi). Herb rodziny polskiego pochodzenia, osiadłej w XV stuleciu na Szląsku i Morawach. *Sieb. VI. 8. II. 38, IV. 11. 16; Bork.*

KAROZI, (Carosi). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem ściętym, od góry czarnem — pół czerwonego lwa, od dołu — naprzemian trzy pasy złote i błękitne; w lewym zaś błękitnem — pas prawo-ukośny czerwono-złoty. Herb rodziny włoskiego pochodzenia, z której Filip Carosi otrzymał indygenat polski w r. 1787 od Michała Księcia Poniatowskiego, Prymasa, Biskupa Krakowskiego, a zarazem Księcia Siewierskiego, z prawem szlachestwa w temże księstwie Siewierskiem. Nadanie to potwierdził sejm z roku 1790, równając szlachtę Księstwa Siewierskiego ze szlachtą ówczesnego Królestwa Polskiego.

W Rietstapie znajdujemy opis weneckiej rodziny Carosi — który odpowiada pierwszej połowie podanego przez nas rysunku, z tą tylko różnicą, że lew nie w czarnem lecz srebrnym polu się znajduje. Druga połowa naszego rysunku, widocznie przy indygenacie dodana, wadliwie jest ułożona, gdyż pas ukośny nie od połowy pola ale od góry zaczynać się powinien. *Her. Kr. Pol.; Riet.; Bork.*

KARP, (Carpio). cz. Gwiazdy odm. — W polu błękitnem — trzy gwiazdy sześciopromienne złote: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie cztery pióra strusie. Herb rodziny Carpio pochodzenia włoskiego, w XVI stuleciu na Litwie osiadłej. *Kojat.; Nies.; Bork.*

KARSZA cz. Roch III odm. — W polu zielonem — nad trzema stopniami srebrnymi ku dołowi zwiększającymi się — pół srebrnej lilii. Odmiana przysługująca Karszom z rawskiego i w Galicyi. *Nies.; Począ. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KARŚNICKI Hrabia, cz. Leliwa, cz. Jastrzębiec odm. — Na tarczy pięciodzielnej w polu I srebrnym, w prawo u góry — zielona gałązka o trzech zielonych listkach jednym srebrnym i jednym czerwonym pomiędzy dwoma czerwonymi pasami lewo ukośnymi; w II czerwonym — topór srebrny z brunatną rękojeścią (*topór*), w III czerwonym — trójząb srebrny (powinny być trzy strzały) na barku półksiężycy (*Kozieł*); w IV złotem — brunatna żubrza głowa; w V błękitnem nad dwiema złotymi trąbami złączonemi wylotem, jakby podkowę tworząc razem, krzyż kawalerski złoty (trąby zamiast podkowy bałamutnie dano, *Jastrzębiec*). Nad koroną hrabiowską trzy hełmy ukoronowane: w pierwszym dwa listki: białe i czerwone, każdy z różą barwy przeciwnej przy końcu; w drugim gołąb czarny o złotym dziobie i nogach. (zamiast Jastrzębia właściwego); w trzecim topór ostrzem prosto. Labry boczne czerwone podbite srebrem, środkowe błękitne podbite złotem. Herb rodziny Karśnickich albo Karsznickich z Wielkich Karsznic w łęczyckim przydomku Sasin, z których jedna gałąź w osobie Antoniego Karsznickiego, podkomorzego austriackiego, członka stanów galicyjskich, otrzymała w r. 1821 tytuł hrabiowski od Franciszka I, cesarza austriackiego. Herb wydaje się zepsuciem Jastrzębca, tymczasem ta gałąź Karśnickich dziś już wygasła zaliczała się do Leliwitów, jednego pochodzenia z Granowskimi, pisała się z Karsnic i z Granowa. *Sieb. IV. 14. 85; Nies.; Grit.-Hild.; Począ. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KARWACKI (Karwatski). — W polu barwy niewiadomej nad sześciopromienną gwiazdą — strzała żelazcem do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie przeszyte na poprzek trzema strzałami w lewo. Herb rodziny polskiego pochodzenia w Prusiech osiadłej. *Sieb. III. 2. 243.*

KARWIŃSKI cz. Kietlicz. odm. — W polu błękitnem — trzy złote sznury w ósemkę zwinięte — jeden i dwa, w gwiazdę ułożone. Nad hełmem w koronie trzy także sznury w wachlarz.

Herb rodziny pochodzenia polskiego z Karwina już w XV stuleciu osiadłej w cieszyńskiem na Szląsku. Niżej podajemy herb gałęzi noszącej od r. 1813 tytuł baronów austriackich, *Ledeb.; Sieb. III. 2. 244, III. 1. 61; Bork.*

KARWIŃSKI Baron cz. Kietlicz odm. — Na tarczy pięciodzielnej w polach I i IV błękitnych — trzy złote sznury w ósemkę złożone, w środku tarczy stykające się: dwa i jeden; w II i III czerwonych — lew srebrny; w V zaś srebrnym — orzeł czarny ukoronowany. Nad tarczą trzy hełmy ukoronowane: w pierwszym — trzy sznury, w drugim orzeł czarny ukoronowany, w trzecim zaś srebrny lew ukoronowany. Labry z prawej strony błękitne podbite złotem, z lewej — czerwone podbite srebrem. *Sieb. III. 1. 61.*

KASKACH (na) albo Czerwony odm. — Na tarczy obramowanej złotem, w polu błękitnym — czarna głowa żubrza w lewo. Nad tarczą pomiędzy dwoma kaskami korona. Herb ten, ułożony nie heraldycznie, nadany Franciszkowi Wołowskiemu, właścicielowi dóbr Kaski w województwie mazowieckiem, mecenasowi, sędziemu najwyższej instancji Królestwa Polskiego, posłowi na sejmy 1825 — 1831, w r. 1831 kasztelanowi Królestwa, przez cesarza i króla Aleksandra w r. 1823. *Chrzęśliński, tabl. XVI, Album Nr. 519; Kos. IV. 619—620.*

KASPAREK. — W polu czerwonym, na pagórku brunatnym — złoty lew wspięty, złoty cyrkiel końcami na dół w łapach trzymający. Nad hełmem w koronie pół lwa z cyrklem, jak na tarczy. Nadany Janowi Kasperek, płatnikowi urzędu kasowego w Galicyi, 12 Września r. 1826, przez Franciszka I, cesarza austriackiego. *Pocz. ssl. gal.; Hefn.; Bork.*

KASPRZYCKI cz. Przyjaciół odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawym błękitnym, na srebrnej misce — serce czerwone, strzałą w lewo na dół ukośnie przebite; w lewym zaś czerwonym — pięciolistna róża srebrna. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Początek odmiany niewiadomy. *Z panegiryku XVIII wieku.*

KASTYLIONE, (Castiglione). — Na dwugłowym orle czarnym poszczególnie i wspólnie ukoronowanym w prawej szponie miecz, a w lewej berło trzymającym — tarcza czterodzielna, na której w polach I i IV czerwonych — srebrny lew ukoronowany z zamkiem złotym o trzech basztach i bramie w prawej łapie; w II i III błękitnych — nad pasem srebrnym poprzecznym — trzy złote pagórki pomiędzy dwiema sześciopromiennymi złotymi gwiazdami, pod pasem zaś taka sama gwiazda. Herb rodziny włoskiej, z której Jan hr. Castiglione, podkomorzy, radca gubernialny otrzymał r. 1820 indygenat galicyjski; gałąź ta wygasła r. 1879. *Pocz. ssl. gal.; Grit.-Hild.; Bork., przyp.*

Podajemy także herb pierwotny Castiglione: w polu czerwonym — sam lew z zamkiem w łapie.

KASZYC cz. Radwan odm. — W polu czerwonym — na drzewcu poprzecznym z krzyżem kawalerskim na środku — chorągiew kościelna złota o trzech połach: z których dwie boczne dłuższe, pomiędzy niemi sześciopromienna gwiazda. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Kaszycom w XVII stuleciu, w trockiem. *Akta ziem. nowogr.; Wilcz.; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KAULFUS. — W polu barwy niewiadomej — nad i pod pasem prawo-ukośnym z czterema kulami czy pieniążkami na sobie — noga w kolanie zgięta, kończynami na dół, równoległa do pasa. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz ze szlachectwem Krystyanowi Teofilowi Kaulfusowi, sekretarzowi pocztamtu, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, według Vol. Leg. roku 1775, według Ksiąg Kancelarskich 20 maja r. 1780. *Vol. Leg. VIII f. 303; Kanc. ks. 42 f. 232; Bork.*

KAWANIS, (Cavanis). — W polu błękitnym — na trzech zielonych pagórkach — kosz złoty z trawą i srebrnym gołębiem między dwoma cyprysami. Nad hełmem w koronie tarcza Sobieskich między dwiema palmami zielonemi. Nadany Mikołajowi i Jakóbowi Cavanis przez Jana III, króla polskiego, w Żółkwi 27 Listopada r. 1684. *M. Kor. ks. 215 f. 220; Bork., przyp. Zapiski WP. Jackowskiego.*

KAZAFRANKA, (Casafranca). — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV złotych — krzyż czerwony, w II i III srebrnych — krokiew czerwona między trzema różami czerwonymi. Nad tarczą korona szlachecka. Tarczę podtrzymują lwy złote, każdy z mieczem w łapie.

Herb rodziny pochodzenia hiszpańskiego, nazywającej się pierwotnie Infanzone de Cafranga, następnie przeniósłszy się do Francji Casafranca de St.-Paul. Członkowie tej rodziny byli potem poddaniem pruskiem i prawo obywatelstwa w prowincji Prus południowych, obecnie część Królestwa Polskiego składającej, otrzymali r. 1799 *Her. Kr. Pol.; Bork.*

KAZOTI, (*Casotti, Cassotis*). — Na tarczy ściętej w polu górnem błękitnem — dwa pasy prawo-ukośne złote. Nad hełmem w koronie pół orła czarnego. Herb rodziny dalmatyńskiego pochodzenia, z której Józef Casotti i brat jego Jan, ksiądz, otrzymali potwierdzenie herbu i tytuł hrabiowski od Stanisława Augusta, króla polskiego 31 Stycznia r. 1720. *M. Kor. ks. 222 f. 315; Sieb. IV. 3. tabl. 4 i 59; Riet.; Bork. zapiski WP. Jackowskiego.*

KACKI, Kątski, Kontski cz. Brochwicz odm. — W polu srebrnem — jeleni czerwony w biegu z głową w tył odwróconą. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone między białymi. Odmiana przysługująca jednej gałęzi rodziny z Kętów na Rusi, osiedlonej w Prusiech. *Sieb. III. 2. 259; Bork.*

KCZEWSKI cz. Lewart odm. — W polu srebrnem — lampart czerwony wspięty. Nad hełmem w koronie pół takiegoż lamparta. Odmiana w Prusiech zachodnich i w pomorskiem. *Sieb. III. 2. 244; Kos. I 42; Bork.*

KEJDEL, (*Keudel*). — W polu srebrnem — nad pasem zielonym w dolnej części tarczy poprzecznie leżącym — sześć czarnych, ku dołowi zaokrąglonych klinów czy zębów po trzy z każdej strony. Nad hełmem czarna czapka z białym wyłogiem i dwoma takimiż osłami uszami. Labry czarne podbite srebrem. Herb rodziny niemieckiej w Prusiech i na Litwie osiadłej. *Sieb. III. 2. 247 Chrasicki; Bork.*

KELLER Hrabia. — Na tarczy złotem obramowanej ściętej, w polu górnem srebrnem — trzy czarne głowy orle: dwie i jedna i trzy gwiazdy sześciopromienne złote; w dolnem — na zielonej murawie leżący lew. Nad koroną hrabiowską hełm ukoronowany z głową czarną orlą i srebrną lwia. Labry z prawej błękitne, z lewej czerwone — podbite srebrem. Tarczę podpira orzeł czarny z prawej — lew srebrny z lewej. Herb rodziny niemieckiej nobilitowanej w r. 1737 przez Karola VI, cesarza świętego państwa rzymskiego, baronowie pruscy od r. 1785, hrabiowie pruscy od r. 1789, potwierdzeni w Rosji i Królestwie Polskiem r. 1845. *Sieb. III. 1. tekst i tabl; Grit-Hild; Bork. przyp.*

KEMLADA. — Na tarczy obramowanej złotem w polu błękitnem — serce złote. Nad hełmem w koronie trzy wieże srebrne blankowane, środkowa prosto, boczne od siebie góra. Herb rodziny mazowieckiej Grabowskich z Grabowa, osiadłej w Prusiech. Początek herbu niewiadomy. Zupełnie podobny do tego jest herb rodziny niemieckiej Lemcke w Prusiech. *Sieb. III. 2. 283; Enc. Wiel. Orgel.; oryg. dypl. Bork.*

KEMPIŃSKI Baron, Kępiński, Kiempiński cz. Niesobia odm. — Na tarczy czterodzielnej w polach I i IV czerwonych — strzała srebrna żelźcem do góry, bez opierzenia dwa razy przekrzyżowana; w II i III również czerwonych — chorągiewka klinowa (*giron, ständer*), czarna obramowana złotem, końcem w prawo. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym strzała dwa razy przekrzyżowana, a w drugim mąż czarno odziany z motyką na plecach. Labry czarne podbite srebrem. Herb Kępińskich pochodzenia polskiego, baronów bawarskich. Herb tu przedstawiony w połączeniu z herbem Peurl von Sturmberg według rysunku Hefnera podobny do herbu Lis; według zaś Rietstapa w strzale mają być utkwione po dwa pióra kogucie z każdej strony: dwa wyższe złote, a niższe czarne; co dowodzi, że u Hefnera herb Niesobia jest niedokładnie podany. *Hefn.; Riet.; Bork.*

KEMPSKI I, Kępski cz. Gryf odm. — Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym i dolnem srebrnem — gryf naprzemian srebrny i czerwony. Nad hełmem w koronie pół gryfa srebrnego. Początek odmiany niewiadomy. — Są Kępscy z Rakoszyna herbu Gryf, zdawna w wieluniem osiedli, lecz dawne źródła nie wzmiankują odmiany w ich herbie. Być może, iż gałąź osiadła w Galicji przy legitymowaniu otrzymała odmianę, jak się to w Austrii często zdarzało. *Pocz. szl. gal.; Sieb. IV. 14. 7; Bork.*

KEMPSKI II, Kępski cz. Gryf odm. — Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym i dolnem złotem — srebrny gryf. Nad hełmem w koronie pół gryfa srebrnego. Początek odmiany nie wiadomy. To samo przypuszczenie nasuwa się co i wyżej przy Kempskim I. *Hefn.*

KENIGSFELS, (*Königsfels*, *Koenigsfels*). — W polu błękitnem król brodaty w koronie, w czerwonej delii obszytej gronostajem, ze złotym łańcuchem na szyi, mieczem w prawej, berłem w lewej ręce, w fali srebrnej po kostki brodzący. Nad hełmem w zawoju błękitnym, złotym i czerwonym taka sama postać królewska do kolan widoczna. Labry z prawej błękitne, a z lewej czerwone — podbite srebrem. Herb rodziny nobilitowanej w XVI stuleciu, przez Karola V, cesarza świętego państwa rzymskiego, następnie zaliczonej ze swym herbem do szlachty szwedzkiej, z której jedna linia przeniosła się do Kurlandyi. Piotr Königsfels pułkownik wojska koronnego i guwerner paziów, otrzymał indygenat w Polsce roku 1768. *Vol. Leg. VII. 799; Sieb. III. 11. tekst 62; Ealt. Wap.*

KETLER, Kettler. — W polu złotem — czerwony hak do zawieszania kotła nad ogniskiem (*cremaillere*, *kesselhacke*). Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma piórami bączaniami: złotem i czerwonym — mała tarcza, na której, w polu złotem ten sam hak co na tarczy dużej. Herb rodziny westfalskiej, z której w XV stuleciu gałęź przeniosła się z Zakonem niemieckim do Kurlandyi i Inflant. W XVI stuleciu jedna linia otrzymała godność książąt Kurlandzkich; była również linia baronów i hrabiów. *Kur.; Matach.; Nies.-Bobr.; Sieb. I. 3. III. 2. 247, III. 11; Balt. Wap.; Bork.*

Podajemy herb hrabiowski i herb książęcy Ketlerów. *Sieb. III. 11. i I. 3. III. 148.*

KĘSICKI, Kęszycki cz. Ilgowski odm. — W polu czerwonym — pod srebrną obrączką dwie srebrne krokwie, tworzące literę **W**. Nad hełmem w koronie, na trzech piórach strusich, pięciolistna róża czerwona. Nie wiadomo kiedy powstała ta odmiana. *Nies.; Bork.*

KĘSOWSKI, Kęssowski, Kęszowski cz. Poraj odm. albo własny Bauzendorf. — W polu czerwonym — róża srebrna. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie róża srebrna. Herb rodziny pochodzenia niemieckiego, zwiącej się Bauzendorff, wraz z zakonem mieczowym do Prus przybyłej i tam osiadłej na Kęszowie. *Pap.; Nies.; Bork.*

KĘSZTORT cz. Lis odm. — W polu czerwonym pomiędzy dwiema sześciopromiennymi gwiazdami srebrnymi u spodu — strzała srebrna żelźcem do góry, bez opierzenia, w środku przekrzyżowana z podporą prawo-ukośną pod lewem ramieniem krzyża. Nad hełmem w koronie dwie trąby czarne. Odmiana przysługująca Kęszortom na Litwie. U Kojalowicza trąby niewłaściwie odwrócone, i w dzwonki opatrzone. *Kojal.; Nies.*

KĘSZYCKI Hrabia cz. Nałęcz odm. — W polu czerwonym — chusta srebrna związana z końcami do dołu. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym pomiędzy rogami jeleniemi — panna z rozpuszczonymi włosami, z przewiazaną głową, czerwono ubrana, do kolan widzialna, oburącz rogów się trzymająca. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny wielkopolskiej z Kęszyc, z której Marcin, właściciel dóbr Dzwiniaczka i Babińce w powiecie borszczowskim, a Sieciechowice, Cełin i Wielki dół w kieleckim, otrzymał tytuł hrabiowski od Papieża Piusa IX w r. 1875. *Bork.*

KĘTRZYŃSKI, Kantrzyński cz. Junosza odm. — W polu czerwonym — baran srebrny wspięty. Nad hełmem bez korony pod trzema złotymi sześciopromiennymi gwiazdami: jedna dwie — złoty półksiężyc rogami do góry. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny pochodzenia polskiego, w Prusiech osiadłej, którą należy odróżniać od Kentrzyńskich herbu Cietrzew, ponieważ, podług Siebmachera, pieczęta z pierwszej połowy zeszłego wieku po Kantrzyńskim przedstawia Junoszę. *Sieb. III. 2. 242*

KICIŃSKI Hrabia cz. Rogala odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnem — róg jeleni czerwony, w lewem czerwonym — róg bawoli srebrny. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym róg bawoli srebrny i róg jeleni czerwony rzędem. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny mazowieckiej, osiadłej na Kujawach, z której Pius, literat, prawnik, poseł, senator-ka-

sztelan Królestwa kongresowego, otrzymał tytuł hrabiowski 23 Maja r. 1806, od Ferdynanda II, cesarza świętego państwa rzymskiego, potwierdzony w Rosyi dla syna Brunona w r. 1844. *Pocz. szl. gal.; Grit.-Hild.; Sieb. IV. 14. 85; Bork.*

KIERDEJA. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnem — trzy lilie srebrne jedna nad drugą, lewe pole czerwone. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Bardzo stary herb polski, jakoby nadany za waleczność Kierdejowi, przez Ludwika andegaweńskiego, króla polskiego i węgierskiego *Dług.; Papr.; Okol.; Nies.; Piek.; Mat.*

KIERŁO I, Kierl, Kerl. — W polu błękitnem — dwie złote lwie głowy do siebie, płomieniem buchające. Nad hełmem w koronie dwie trąby wylotami do góry na boki, w połowie naprzemian błękitne i złote. Labry błękitne podbite złotem. Potwierdzony wraz z indygenatem Ludwikowi Kierl v. Kerl i synowi jego Mateuszowi z Brunświku. Przodek ich otrzymał szlachectwo od Rudolfa, króla świętego państwa rzymskiego w Akwizgranie d 31 Października r. 1273, w Polsce zaś Ludwik przypuszczony do przywileju szlachectwa przez Zygmunta I, króla polskiego, w Piotrkowie w r. 1528. Oblata aktu nastąpiła 28 Stycznia r. 1623. *M. Kor. 169 f. 142; Kojat.; Nies.; Zapiski p. Jackowskiego.*

KIERŁO II cz. Płomieńczyk sowity. — W polu błękitnem — trzy złote lwie głowy płomieniem buchające. Nad hełmem w koronie dwie trąby ukośnie skrzyżowane wylotami do góry. Herb rodziny pochodzenia niemieckiego z Zakonem krzyżackim na Litwę przybyłej; herb dawniejszy jedną lwia głowę zawierać miał, i zmieniony został przez Zygmunta I, króla polskiego, dla Ludwika Kierły, dworzanina królewskiego, poprzednio rotmistrza króla Olbrachta. *Kojat.; Nies.*

KIERŁO III. — W polu błękitnem — trzy złote lwie głowy płomieniem buchające: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie pół lwa złotego. Odmiana poprzedniego, według Niesieckiego.

KIERSNOWSKI I, Kiersznowski, Kierznowski cz. Pobóg odm. — W polu błękitnem w środku podkowy srebrnej barkiem do góry—krzyż kawalerski srebrny. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Kiersnowskim na Litwie. *Autogr. w posiad. Juliusza Hr. Ostrowskiego; Kap.; Bork.*

KIERSNOWSKI II, Kiersznowski, Kierznowski cz. Jastrzębiec odm.—W polu błękitnem pod czarną trąbką myśliwską, barkiem do góry i wylotem w prawo, w środku złotej podkowy oczkami do góry krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Kiersnowskim na Litwie. *Kojat.; Nies; Bork.*

KIERSZEJSZTEJN I, Kirszensztajn, Kryszpin, (Kirschensten). — W polu czerwonym—dwie jelenie głowy złote jedna nad drugą w prawo. Nad hełmem w koronie pawi ogon między dwoma skrzydłami srebrnymi. Herb nadany czy też potwierdzony Kirschensteinowi w r. 1437 przez Zygmunta, cesarza świętego państwa, w XVI stuleciu przyniesiony do Polski—przez Kryszpina Kirschensteina od imienia którego, herb u nas przezwano. *Nies; Riet.*

KIERSZEJSZTEJN II. — Na tarczy dwudzielnej z pniem prostopadłym o dwóch sękach z prawej o trzech z lewej w środku, w polu prawem złotem dwie jelenie głowy jedna nad drugą, w lewym błękitnem wspięty lew. Odmiana poprzedniego. *Nies.*

KIERSZEJSZTEIN, Kerstenstein. — Na tarczy dwudzielnej, w polu prawem złotem — dwie czerwone głowy jelenie jedna nad drugą, w lewym błękitnem — lew wspięty złoty. Nad hełmem w koronie między dwoma skrzydłami w połowie i naprzemian błękitnymi i złotymi ogon pawi. Odmiana powyższych. *Riet.; Sieb. VI. 4. 24.*

KIETLICZ Ia, (Kitschka), Kiczka, Kyczka, Kiczki, Kicki, Kuczki. — W polu czerwonym — trzy złote sznury w ósemkę złożone: dwa i jeden, w środku tarczy stykające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Stary bardzo herb rodziny pochodzenia polskiego, nazwiskiem Kisz-

ka na Szląsku. Jest jeszcze druga rodzina nazwiskiem Kiczka na Szląsku, mająca w herbie trzy buławy lub trzy włócznie w gwiazdę; czyby miały co wspólnego, trudno powiedzieć. Paprocki wywodzi herb Kietlicz z Moraw. Barwę pola znaleźliśmy u Małachowskiego. *Paprz.; Nies.; Małach.; Sieb. IV. 11. tekst i tabl. i VI. 8. II. tekst i tabl.; Bork.*

KIETLICZ Ib. — W polu błękitnem trzy złote sznury w ósemkę: dwa i jeden, w środku tarczy stykające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego, na Szląsku. *Sieb. VI. 8. II. 39.*

KIETLICZ Ic. — W polu czerwonym lub błękitnem trzy złote sznury w ósemkę złożone: dwa i jeden, w środku tarczy stykające się. Nad hełmem w koronie trzy podobne sznury w wachlarz ułożone. Odmiana przysługująca licznym rodzinom na Szląsku. *Paprz.; Nies.; Sieb. VI. 8. II. tekst 60, tabl. 39 i IV. 11. tekst 128 tabl. 67.*

KIETLICZ IIa (Kittlitz). — Na tarczy ściętej w polu górnem złotem — pół czarnego bawołu, w dolnem zaś — sześć pasów lewo-ukośnych naprzemian czerwonych i czarnych. Nad hełmem w koronie pomiędzy różą czerwoną i białą sześć piór kogucich. Herb rodziny szlacheckiej w Łużycach, której gałąź osiadła w Inflantach. Baronowie niemieccy z dawna. *Paprz.; Nies.; Sieb. VI. 4. 25, III. 11. II.*

KIETLICZ IIb. — Na tarczy lewo ukośnie ściętej, w polu górnem złotem pół — czarnego bawołu, w dolnem zaś czerwonym — trzy srebrne prawo-ukośne pasy. Nad hełmem w koronie pomiędzy dwoma skrzydłami srebrnem i czerwonym noszącymi po sześć róż w półkole naprzemian według barw skrzydeł czerwonych i białych pół czarnego bawołu. Labry z prawej czarne podbite złotem, z lewej czerwone podbite srebrem, albo z obu stron czarne podbite złotem. *Nies.; Sieb. VI. 4. 25, III. 1, 62, III. 11. II.*

KIKUŁ, Kikoł cz. Drogomir odm. — W polu czerwonym trzy nogi zbrojne srebrne, w kolanach zgięte, w środku tarczy w około róży srebrnej udami zetknięte i jakby w gwiazdę ułożone: dwie do góry, a jedna na dół. Nad hełmem bez korony trzy pióra strusie: czerwone pomiędzy białymi. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana niegdyś używana przez Kikulów czy Kulików w Prusiech, gdzie też i herb najwięcej miał klejnotników. *Paprz.: Okol.; Sieb. VI. 4. 25.*

KIMBAR I, Kimbaz cz. Siekierz odm. — W polu czerwonym — strzała srebrna żeleźcem do góry w środku przekrzyżowana, z końcem na obie strony prostopadle rozdartym i załamanym: z prawej na dół, a z lewej do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana herbu litewskiego Siekierz, przysługująca Kimbarom i Zienkiewiczom. Jednakże Kojałowicz różny od Niesieckiego przedstawia herb Kimbarów. Podajemy go niżej pod Kimbarem II. *Kojał.; Nies.; Bork.; Piek.*

KIMBAR II. — W polu czerwonym strzała srebrna żeleźcem do góry, w środku przekrzyżowana, następnie rozdarta i załamana na prawo prostopadle i na dół prosto, na lewo zaś też prostopadle ale niżej i do góry prosto. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana poprzedniego, według Kojałowicza. Jest pewna różnica pomiędzy herbem Kimbarów podanym w Kojałowiczu, a wydanym przy Heroldzie Dr. Piekosińskiego, a tymże herbem na tabl. XII dzieła „O dynastycznym pochodzeniu szlachty polskiej“, gdzie Kimbar też w rodzinie właściwy jest nieprzekrzyżowany, drugi zaś podobny lecz odwrócony z prawej na lewą stronę i ponownie przekrzyżowany, jakoby u Kojałowicza przypisany jest wyłącznie Zienkiewiczom, lecz śladu o tem w herbarzu litewskim Kojałowicza nie znaleźliśmy. *Kojał.; Nies.; Piek.*

KIRDEJ. — W polu barwy niewiadomej znak podobny do dwóch obwarzanków barkami do siebie, jedną taśmą nieprzerwaną złożonych. *Na portrecie Michała Hackiego, opata Cystersów w Oliwie, Z napisem WP. Br. Zaleskiego.*

KIRKOR cz. Dwie ławy. — W polu czerwonym na środku belki srebrnej, łączącej dwa słupy — znak w kształcie litery **T** z końcami belki poprzecznej załamanymi prosto ku dołowi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb ruski w kijowskiem, a następnie w mińskiem Kirkorom służący.

Rysunek w Kojałowiczu Herolda mylnie podany; jest znakiem Kmitów, a nie Kirkorów. Rysunek zaś podany w dziele „O dynastycznym pochodzeniu szlachty polskiej“ na tabl. IX cokolwiek od wzorów odbiega: ponieważ belka wierzchnia nie załamana w końcach, a słupki mają podstawy na boki wygięte. *Kojał.; Nies.; Piek.*

KIRSTEIN, (*Cerazyn*). — W polu czerwonym—kotwica srebrna uchem do góry, pomiędzy dwiema sześciopromiennymi gwiazdami. Nad hełmem w koronie dwa skrzydła: prawe srebrne, a lewe czerwone, każde z sześciopromienną gwiazdą przeciwnej barwy. Labry czerwone podbite srebrem. Herb potwierdzony Janowi i Samuelowi braciom Kirsteinom, synom Jana zwanego Cerazynem (*Cerasus*, *Kirsche*, *Wiśnia*), nobilitowanego przez Ferdynanda, króla rzymskiego; ów Jan indygenowany d. 14 Lutego r. 1578, za Stefana, króla polskiego. *M. Kor.* 123 f. 779; *Bork.*; *Piek.*

KISIELOWSKI, *Kieselowski*, *Kysielowski*, *Kisselowski*, *Kiselowski* cz. *Szeliga* odm.—W polu czerwonym pomiędzy rogami złotego półksiężyca do góry zwróconymi — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie ten sam znak co na tarczy. Odmiana przysługująca *Kieselowski*mu, pochodzenia polskiego na Szląsku, którzy również zdawna używali Leliwy z trzema piórami pawimi w hełmie, z księżycem i gwiazdą, lub bez takowych. *Sieb.* VI. 8. II. 39, IV. 11. 17; *Bork.*

KITA I, *Krzycki*. — W polu czerwonym—ręka zbrojna z czarną kitą w garści. Nad hełmem w koronie taka sama ręka z kitą. Herb nadany jakoby czechowi Kicie czy *Krzyckiemu*, przez Kazimierza Jagiełłończyka, króla polskiego w r. 1451, później na Litwę zanieiony w XVI lub XVII w., gdzie używany był z odmianą. *Okol.*; *Kojał.*; *Nies.*; *Małach.*; *Bork.*

KITA II, *Krzycki*. — W polu czerwonym ręka zbrojna z czarną kitą w garści. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana litewska poprzedzającego. *Kojał.*; *Nies.*

KIWALSKI. — W polu błękitnym—pod trzema sześciopromiennymi gwiazdami złotymi: dwie i jedna — półksiężyc złoty rogami do góry. Nad koroną szlachecką ręka zbrojna z mieczem. Nadany wraz z nobilitacją Janowi *Kiwałskiemu*, przez Stanisława Augusta, króla polskiego 7 Listopada r. 1768. *Vol. Leg.* VII, 803. *Kanc.* 41 f. 104; *Bork.*; *zapiski WP.* *Jackowskiego*.

KIZYNEK I. — W polu czerwonym na barku czarnej trąby prawo ukośnie wylotem na dół leżącej trzy srebrne lilie rzędem. Nad hełmem w koronie dwie trąby czarne, każda z trzema liliami na barku. Stary herb do Polski ze Szląska przyniesiony w XVI stuleciu. W *Małachowskim* przez omyłkę wydrukowano że powstał w XVII stuleciu. W metryce koronnej ks. 156 f. 16 jest akt odnowienia indygenatu Janowi *Kizlinek*, dnia 27 Marca r. 1613, którego dziad Jan był nobilitowany przez cesarza *Fryderyka*, a przyjęty do indygenatu polskiego przez króla *Zygmunta I*. Według *Metryki* koronnej lilie na trąbie w tarczy są złote, na trąbach zaś w klejnocie powinno być po trzy róże. *Paprz.*; *Okol.*; *Nies.*; *Małach.*

KIZYNEK II. — Na tarczy szachownica ukośna czerwono-złota. Nad hełmem w koronie sześć piór czerwonych i żółtych. Herb przyniesiony z Prus do Polski, jak o tem świadczy rękopis *Żaluskiego* o familiach pruskich, cytowany przez *Niesieckiego*. Układ herbu tego, barwy i nazwa przypominająca przekreścone nazwisko *Königsegg*, nasuwają myśl o identyczności pochodzenia tych herbów i rodzin. Taki sam wypadek widzimy z rodziną *Konogeckich* czy *Konieckich*. *Nies.*; *Sieb.* VI. 4 tekst 35, tabl. 26.

KLADRUBSKI cz. *Swierczek* odm.—Na tarczy ściętej w polu górnym czerwonym—litera srebrna **N**, w której belka ukośnie łącząca słupy ma w środku pałak; pole dolne zaś srebrne. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe pomiędzy czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana herbu *Swierczków* osiadłych na Szląsku w XV stuleciu. U *D-ra Piekosińskiego*, str. 172, znajdujemy wzmiankę o *Jerzym* z *Kladorubów*, przyjętym do rodu *Staryków* w roku 1507, za zezwoleniem *Zygmunta I*, króla polskiego. *M. Kor.* 23 f. 21. *Sieb.* IV. 11. tekst 32, tabl. 17; *Bork.*

KLADRUBSKI II. — Na tarczy dwudzielnej w polu górnym czerwonym litera **N** srebrna, pole zaś dolne—srebrne. Nad hełmem w koronie cztery pióra strusie naprzemian srebrne i czerwone. Odmiana poprzedniego. *Sieb.* VI. 8. II. 39.

KLAMRY. — W polu czerwonym dwie klamry srebrne ukośnie skrzyżowane barkami do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb przysługujący *Siennickim* na Wołyniu i w mińskim, w *Galicyi* *Tarkowskim*, w podlaskim i na Litwie w XVI i XVII stuleciu *Niemiryczowie* mają odmianę w hełmie. *Kojał.*; *Nies.*; *Małach.*; *Pocz. szl. gal.*; *Sieb.* IV. 14. tekst 12, tabl. 10; *Bork.*

KLEINFELD. — Na tarczy dwudzielnej, w obu polach — pasy naprzemian w szachownicę srebrne i czarne. Nad hełmem w koronie rogi jelenie. Herb według rękopisu o familiach pruskich cytowany w Niesieckim, ma pochodzić z Prus. *Nies; Bork.*

KLEIST. — W polu srebrnym nad i pod pasem czerwonym poprzecznym — wilk czerwony. Nad hełmem w koronie na trzech różach: czerwonej między srebrnymi po jednej włóczni złotej z końcem srebrnym na dół. Labry czerwone podbite srebrem. Herb bardzo stary pomorski. *Riet.; Sieb. III. 2. 209.*

KLEMAN cz. Brochwicz. odm. (*Kleemann*). — W polu błękitnym srebrny jeleń w biegu z sześciopromienną gwiazdą złotą przed nim u góry. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Labry błękitne podbite srebrem. Odmiana herbu rodziny pochodzenia polskiego, w Prusiech zdawna osiadłej *Sieb. III. 2. 249.*

KLEMENT. I. — W polu błękitnym ręka goła, w łokciu zgięta, trzymająca miecz do góry w lewo, ukośnie skrzyżowany ze strzałą srebrną żelźcem na poprzek w prawo. Herb rodzi-ny węgierskiej, z której Michał indygenowny został w Polsce r. 1768. *Vol. Leg. VII. 799; s dok. w zbiorze WP. Szymbkiewicza; Bork.*

KLEMENT II. — W polu błękitnym — nad sześciopromienną gwiazdą — ręka naga z krzyżem. Odmiana z 1800 r. *Z dokumentu w zbiorze WP. Szymbkiewicza.*

KLESZCZYŃSKI cz. Gryf odm. W polu czerwonym — gryf srebrny z krzyżem kawaler-
skim w prawej szponie. Nad hełmem na trzech piórach strusich, szary budynek, na poprzek którego dwie siekiery żelazne czarnymi trzonkami na dół ukośnie skrzyżowane. Nadany z indygenatem za dzieła rycerskie Maciejowi Kleszczyńskiemu z Chełmińskiego, przez Jana III, króla polskiego, 3 Czer-
ca r. 1685. Kleszczyńscy mają przydomek Puttkamerów i z tej starożytnej rodziny wywodzą się. Wieladko z ra-
cyą zaznacza, że Niesiecki mylnie o nobilitacy Macieja wspomina, ponieważ w Voluminach Legum przytoczony jest indygenat Macieja Kleszczyńskiego, na Sejmie warszawskim r. 1685, za waleczność ze wzmianką wyraźną *deducentem nobilitatem*, jakkolwiek i oblata w Metryce Koronnej 4 Kwietnia r. 1687 dokonana, opiewa nobilitację. *Vol. Leg. V. 730 i 770; Sigil. ks. 14 f. 53; M. Kor. ks. 240 f. 40; Nies.; Bork; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KLESZCZYŃSKI II. — Podajemy odmianę poprzedniego, mało się z nim różniącą. *Sieb. III. 2. 250.*

KLICKI Baron cz. Prus I odm. — W polu czerwonym, na lewo u góry, na małej tarczy ko barwie czerwonej — miecz prosto rękojeścią na dół; na tarczy zaś głównej półtora krzyża srebrnego bez lewego dolnego ramienia. Nad koroną baronowską napoleońską ręka zbrojna z mieczem. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana herbu Stanisława Klickiego, generała wojsk pol-
skich, przy nadaniu tytułu barona francuskiego, przez Napoleona I. Tytuł ten w Królestwie Polskiem zatwierdzony nie został. *Kos. I, 220; Bork.*

KLIMKIEWICZ cz. Przyjaciół odm. — W polu błękitnym pod różą srebrną trójlistną — serce czerwone na misie srebrnej, przesyte strzałą żelźcem na dół lewo-ukośnie. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz z nobilitacją Antoniemu Stefanowi Klimkiewiczowi, kapitano-
wi regimentu gwardii pieszej koronnej, przez Stanisława Augusta, króla polskiego, 19 Września r. 1791. Jest wy-
mieniony Franciszek Klimkiewicz bez herbu w Poczie szlachty galicyjskiej, jako przyjęty przez stany w roku 1782. *Kanc. Ks 98 f. 29; Począ. szl. gal; Bork; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KLIMKOWSKI I. — Na tarczy ściętej w polu górnym błękitnym — sokół srebrny, w dolnym zaś złotem — trąbka myśliwska czarna, w złoto oprawna, z nawiązaniem złotem, barkiem do dołu. Nad hełmem w koronie między dwiema trąbami naprzemian i w szachownicę błękitne-
mi i złotymi, dwa proporce: — złoty i błękitny — ukośnie skrzyżowane. Labry błękitne podbite złotem. Herb rodziny szlacheckiej, według podań, pochodzenia polskiego, z której Wojciech Klimkowski otrzymał indygenat w Galicyi r. 1782. *Począ. szl. gal; Hefn.; Sieb. III. 2. 250, IV. 11. tekst i tabl. VI. 8. I. tekst i tabl., VI. 8. II. tekst.*

KLIMKOWSKI II. — W polu czarnem, pod barkiem trąbki złotej na wygięciu której stoi bocian srebrny, w prawo w poprzek złoty kłos pszeniczny z listkami dwoma. Nad hełmem w koronie pół czarnego orła bez lewego skrzydła i trąba w połowie złota i czarna. Odmiana poprzedniego. *Sieb. VI. 8. I. 39.*

KLINGSZTED, (*Klingstaedt*). — Na tarczy ściętej w polu górnem czerwonym — cztery pałsy srebrne lewo ukośne, w dolnem błękitnem góra zielona. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry z prawej strony czerwone, z lewej błękitne — podbite srebrem. Herb Tymoteusza Merzahna, syna burmistrza jednego z miast pomorskich, który adoptowany został przez generała szwedzkiego Klingstäda w r. 1735, następnie jako przedstawiciel interesów prowincyj nadbałtyckich w Petersburgu, uzyskał szlachectwo rosyjskie w r. 1763, tytuł baronowski polski w r. 1772, indygenat zaś polski w r. 1775. *Sieb. III. 11. tekst 330 i tabl. 116; Bork.*

Podajemy odmianę Klingstäda z Siebmachera i z herbarza szwedzkiego. *Sieb. III. 11. 215, Klingspor.*

KLIŃSKI cz. Świat odm. — W polu barwy niewiadomej, prawdopodobnie czerwonej, kula ziemiska błękitna z krzyżem srebrnym na wierzchu, na którym w poprzek dwie równoległe klamry srebrne barkami do góry, niższa krótsza od wyższej. Nad hełmem korona. Herb stary przysługujący Klińskim na Ukrainie. *Okol.; Kojat. 302; Nies.; Bork.; Chwałski.*

KLISNER, (*Klüchtzner*). — W polu błękitnem — w koronie złotej trzy pióra strusie: czerwone między białymi. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Herb rodziny saskiej pochodzenia polskiego czy litewskiego; Walenty i Tobiasz indygenowani w Polsce r. 1685. *Sieb. II. 3. 38; Ridd.; Bork.*

KŁOS. — W polu błękitnem — między dwiema czerwonymi po bokach w środku tarczy leżącymi różami, pod strzałą srebrną przekrzyżowaną, bez opierzenia, stojącą na barku złotego pół-pierścienia — półksiężyc złoty z sześciopromienną gwiazdą złotą między i nieco nad rogami. Nad koroną szlachecką kruk z pierścieniem w dziobie. *Z panegiryku z XVIII stulecia.*

KŁOT. — Na tarczy ściętej w polu górnem złotem — kula czarna (według Rietstapa błękitna), pole dolne czarne. Nad hełmem w zawoju czarno-złotym, między rogiem złotym a czarnym — kula czarna. Labry czarne podbite złotem. Herb starej rodziny westfalskiej w Infantach osiadłej, potwierdzony dyplomem świętego państwa rzymskiego 6 Lipca r. 1527. *Sieb. III. 11. II6; Riet.*

KŁUSKI. — W polu barwy niewiadomej kółko u góry rozszerzone, wyobrażające jakby pierścień z kamieniem — na tymże krzyż. Są Kluskowie z Klusk na Litwie. *Z arch. Sang. VI. 283. 449; M. Lit.; Bork. 603.*

KŁUSZEWSKI cz. Ślepowron odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem czerwonym nad złotym półksiężcem — krzyż kawalerski złoty (*Szeliga odm.*); w lewym błękitnem na barku podkowy z krzyżem kawalerskim złotym — czarny kruk z pierścieniem złotym w dziobie (*Ślepowron*). Nad tarczą dwa helmy ukoronowane, w pierwszym pięć piór strusich, w drugim zaś kruk z pierścieniem. Labry z prawej strony czerwone, a z lewej błękitne podbite srebrem. Początek odmiany niewiadomy. *Hefn.; Riet.*

KŁONICKI cz. Niezgoda odm. — W polu błękitnem pod mieczem w poprzek, końcem w prawo — podkowa złota ocelami obejmująca strzałę żelazcem do dołu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote pomiędzy błękitnemi. Odmiana pruska Niezgody Kłonickich, jednego szczepu z Łętowskiemi w Prusiech. *Nies.; Sieb. III. 2. 251; Bork.*

KŁOSY. — W polu błękitnem trzy złote przeniczone kłosa z listkami, z jednego korzenia o pięciu odnogach. Nad hełmem w koronie trzy takie same kłosa. Herb Deszertów i Kłosowiczów. *Małach.; Sieb. IV. 14. tekst 12, tabl. 10; Bork.*

KŁOŚNIK I. — W polu czerwonym — lilia srebrna na zielonej gałązce. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Nadany Janowi Januszowskiemu, synowi Łazarza, przez Zygmunta III, króla Polskiego, na sejmie koronacyjnym w Krakowie 4 Stycznia r. 1588. *M. Kor. ks. 134 f. 65; Nies. IV. 443; Bork.*

KŁOŚNIK II. — Według Hefnera.

KŁOŚNIK III. — Według Hefnera.

KŁOŚNIK IV. — W polu czerwonym na złotej podstawie (zielony) słup z lilią srebrną na szczycie. Nad hełmem w koronie podobny słup z lilią. Labry. *Zapiski Chrzęstkiego.*

KMITA cz. Śreniawa odm. — W polu czarnym — u góry na lewo od rzeki wężkowatej srebrnej prawo ukośnej — krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie między dwiema czerwonymi trąbami opatrzonymi na zewnątrz w złote dzwonki — lew srebrny siedzący. Odmiana herbu starej sieradzkiej rodziny Kmitów, także w Prusiech i Poznańskim osiedlonej — prawdopodobnie bałamutnie w herbarzu Siebmachera złożona. *Nies.; Sieb. III. 2. 252.*

KNIAZIEWICZ I cz. Murdelio odm. — W polu błękitnym pod krzyżem kawalerskim srebrnym także gwiazda sześciopromienna, między rogami dwóch złotych półksiężyców, do siebie zwróconych. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana przysługująca rodzinie litewskiej Kniaziewiczów, w orszańskim. *Kojat.; Nies.; Bork.*

KNIAZIEWICZ II. — W polu błękitnym pod krzyżem kawalerskim złotym, złota sześciopromienna gwiazda, między rogami dwóch złotych półksiężyców barkami na boki odwróconych. Nad hełmem w koronie baranek stojący z pierścieniem złotym w pyszczku. Odmiana przysługująca gałęzi starej rodziny litewskiej do herbu Murdelio należącej, w Prusiech i Kurlandii osiadłej. *Sieb. III. 2. 253 i III. 11. II. tekst i tabl.*

KNUT. — W polu barwy niewiadomej — trzy pasy w gwiazdę: dwa i jeden, tworzące tak zwany rosochacz (*pairle*) między trzema liliami: jedna i dwie. Nad hełmem w koronie trzy proporce w wachlarz ułożone. Herb pochodzenia niemieckiego, czy duńskiego, zdawna w Polsce. *Nies.*

Podajemy trzy odmiany tego herbu ze źródeł niemieckich, potwierdzające pochodzenie zagraniczne tego herbu, który znajduje się na Pomorzu, w Meklemburgu, Danii i Holandii. *Sieb. III. 2. 254, VI. 9. 28.*

KOBYLIŃSKI Baron cz. Prus. I odm. — W polu czerwonym — na lewo u góry na małej tarczy o barwie czerwonej miecz prosto rękojeścią na dół — na tarczy zaś głównej półtora srebrnego krzyża bez lewego dolnego ramienia. Nad koroną baronowską napoleońską — ręka zbrojna z mieczem. Labry. Herb odmienny Floryana Kobylńskiego, generała wojsk polskich, przy nadaniu tytułu barona francuzkiego przez Napoleona I. Generał zmarł bezpotomnie, tytuł został mu potwierdzony w Królestwie Polskim 1824. *Kos. 1. 220; Kalend. urzęd.*

KOBYŁKA cz. Mora odm. (*Kobyli*). — W polu błękitnym — pół murzyna w czerwonym kubraniu ze srebrnym wyłogiem na szyi, i przy rękach, przepasanego białą wstęgą, związaną w kokardę na środku, z rękami do góry wzniesionymi. Nad hełmem w koronie na siedmiu piórach strusich naprzemian błękitnych, białych i czerwonych, ramka czworoboczna czarna. Odmiana przysługująca rodzinie z Kobyl, polskiego pochodzenia na Szlązku. *Sieb. VI. 8. 1. 40; Bork.*

KOCHAŁOWSKI, Kochałowski cz. Radwan odm. — W polu czerwonym — na kopii z proporcem prosto do góry — poprzeczna chorągiew złota kościelna o trzech polach z frędzlami. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana Kochałowskich w wileńskim. *Kojat.; Nies.; Bork.*

KOCHANOWSKI cz. Zagłoba odm. — W polu błękitnem — na szabli końcem do góry podkova srebrna ocelami na dół. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Labry błękitne podbite srebrem. *Z napisek WP. Zielińskiego i Jackowskiego.*

KOCZAŃSKI cz. Jastrzębiec odm. — W polu błękitnem — między ocelami złotej podkowy obróconemi do góry krzyż kawalerski złoty. Nad hełmem w koronie jastrząb z pierścieniem złotym w dziobie, z podkową złotą z takimże krzyżem w prawej szponie. Odmiana przysługująca Koczańskim z Koczania w radomskim w XVII stuleciu *Nies.; Chrapkiński.; Bork.*

KOCZELA. — W polu barwy niewiadomej — pod małym trójkątem puchar. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Narbut, I. 405 tabl. IV. f. 22.*

KOCZOROWSKI Hrabia cz. Rogala odm. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem srebrnem — róg jeleni czerwony, w lewym czerwonym — róg szary bawoli. Nad koroną hrabiowską w hełmie ukoronowanym róg bawoli i jeleni. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny mazowieckiej z płockiego, która w połowie XVII wieku przeniosła się do Wielko-Polski i z której jedna gałąź w osobie Kazimierza, syna Tertuliana, otrzymała tytuł hrabiowski od Papieża Piusa IX w dniu 21 kwietnia 1871 r. *Bork.*

KOCZUBEJ. — W polu barwy niewiadomej — między dwoma krzyżami kawalerskimi od góry, od dołu zaś między półksiężycem rogami do środka tarczy i gwiazdą sześciopromienną — buława, rękojeścią na dół z dwoma krzyżykami rzędem na kuli. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. *Z napisek WP. Dziadulewicza i Bisiera.*

KOJEN, Kojo, (Koye, Coio). — W polu srebrnem — między dwiema czarnymi trąbami myśliwskimi w złoto oprawnymi i ze złotymi sznurami, munsztukami i wylotami do siebie ukośnie leżącymi, pas złoty prawo ukośny z pniem czarnym leżącym o trzech sękach u góry a dwoma u dołu. Nad hełmem w koronie pień prosto do góry jak na tarczy. Labry czarne podbite złotem. Nadany Benedyktowi Kajetanowi Kojenowi, starszemu ławnikowi toruńskiemu, przez Stefana, króla Polskiego, 11 lutego 1577 r. *M. Kor. 115 f. 172; Duńsz.; Nies.; Sieb. VI 8. II. 44; Bork.; Piek.*

Podajemy odmianę Kojena według Niesieckiego i Siebmachera loco citato.

KOKCEJ (Coccej). — Na tarczy dwudzielnej w polu prawem błękitnem, między dwiema gałązkami srebrnymi koniczyny prosto leżącymi, pas lewo-ukośny z trzema sześciopromiennymi gwiazdami — w lewym czerwonym, na skale srebrnej, z baszty takiejże blankowanej mąż czarno ubrany ze srebrnymi rękawami, w czapce śpiczastej po połowie wzdłuż czarnej i srebrnej dmiający w trąbę czarną. Nad koroną szlachecką dwa hełmy ukoronowane; w pierwszym między dwoma skrzydłami czerwonymi gałązka jak na tarczy, w drugim pół męża z trąbą. Labry z prawej błękitne, z lewej czerwone, podbite srebrem. Tarczę podtrzymują srebrne gryfy. Herb Karola Fryderyka Ernesta Kokcej, generała wojsk polskich, który przedstawił dyplom Karola IV, cesarza świętego państwa rzymskiego r. 1713, potwierdzony przy indygenacie przez Stanisława Augusta, króla polskiego 5 Września r. 1769. Rodzina ta otrzymała tytuł baronowski pruski r. 1749. *Vol. Leg. VII. 799; Kanc. Ks. 41. f. 154; Sieb. VI. 9. 11; Bork.*

Podajemy ze źródeł niemieckich, nieco odmienny w barwach, herb baronowski i herb pierwotny Kokcejów *Sieb. VI. 8 I. 14. VI. 9. 11 i III. 1. 46.*

KOLCZYK I cz. Koło złamane, Konarski, Konarzyn, (*Condarsin*). — W polu czerwonym — srebrne dzwono od woza z dwiema szprychami i częścią piasty barkiem do góry. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Odmiana przysługująca pruskiej rodzinie Konarskich z Konarzyna, pochodzenia szlacheckiego i pierwotnie związanej się nie von Schleizen, jak podaje hrabia Borkowski w spisie szlachty, ale von Stentzsch, według źródeł niemieckich, idąc za wskazówką Niesieckiego, który przytacza napis na portrecie Mieczysława Konarskiego barona a Stejsen. — Rodzina Stentzschów nosiła herb identyczny, z małą odmianą w barwach i klejnocie, podajemy go pod Kolczykiem IV; Niesiecki wywodzi ich z Miśnii, gdzie byli rzeczywiście Stentzschowie, ale co prawda innego herbu. *Nies.; Sieb. VI. 6. tekst. tabl.; Bork.; Piek.*

KOLCZYK II. — W polu błękitnem — dzwono złote od wozu z trzema takiemiż szprychami i częścią piasty, lewo ukośnie barkiem do góry. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: błękitne, białe i złote. Herb rodziny szląskiej Stentzschów, (u hrabiego Borkowskiego mylnie Schleizen) od której wywodzą się Konarscy i Szczanieccy. *Sieb. VI. 4. 66.*

KOLCZYK III, Konarski, Konarzyn (Condarsin). — W polu złotem — w prawej połowie tarczy pół czerwonego koła od wozu barkiem w prawo. Nad hełmem bez korony dłoń ludzka prawa. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana przysługująca gałęzi Konarskich z Konarzyna, która w XVII stuleciu przeniosła się do Polski. *Sieb. VI. 9. tekst i tabl.*

KOLCZYK IV. — W polu czerwonom — srebrne dzwono od wozu z dwiema szprychami i częścią piasty, barkiem do góry. Nad hełmem w koronie ręka lewa do góry, w rękawie błękitnym, nieco zgięta w łokciu. Odmiana przysługująca Konarskim z Konarzyna w XVI stuleciu w Pruszech osiadłym. *Sieb. III. 2. tekst i tabl. VI. 4. tekst i tabl.*

KOLENDA, Kołęda cz. Bełty odm. — W polu czerwonom — trzy srebrne strzały w gwiazdę, żeleźcami na dół, z krzyżem nad środkową. Nad hełmem w koronie ogon pawi. Odmiana przysługująca w XVII stuleciu Kolendom w wileńskim. *Kołat.; Nies.; Bork.*

KOLIŃSKI. — W polu czerwonom — korona złota, nawleczona na mieczu końcem prosto na dół skierowanym. Nad tarczą korona. *Z oryg. dypl. z 1861 r.*

KOLLATOROWICZ cz. Pogoń litewska odm. — W polu złotem — na trzech brązowych skałach rycerz w zbroi na białym koniu z mieczem w prawej ręce, tarczą z podwójnym krzyżem z lewej strony zasłoniętą. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Nadany wraz z nobilitacją Łukaszowi i Wojciechowi Kollatorowiczom, towarzyszom w kawalerii narodowej wojsk Wielkiego Księstwa Litewskiego, przez Stanisława Augusta, króla Polskiego, 26 stycznia 1792 r. *Kanc. ks. 98 f. 241; M. Lit. ks. 220 f. 468; Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KOLMER (Cölmer). — W polu błękitnem — trzy sześciopromienne gwiazdy złote: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie na ogonie pawim sześciopromienna gwiazda złota. Herb Kolmerów, patrycyuszów gdańskich, z których Klemens, Jan, Filip, Reinhold i Karol Ernest, indygenat polski otrzymali w r. 1658 i 1685 *Vol. Leg. IV. 568, V. 715; Sieb. VI. 4. 7. Riet.; Bork.*

KOLNICKI cz. Trąby odm. — W polu srebrnem — trzy czarne trąbki myśliwskie w złoto oprawne, z takimże nawiązaniem w gwiazdę, munsztukami na około róży czerwonej ułożone: dwie i jedna. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Kolnickim, starej szlachcie w kaliskiem. *Nies.*

KOLUMNA SKRZYDLATA. — W polu czerwonom — słup złoty między dwoma srebrnymi skrzydłami. Nad hełmem w koronie na pięciu piórach strusich kolumna ze skrzydłami jak na tarczy. Nadany wraz z nobilitacją Maciejowi Kubickiemu, podporucznikowi inżynierów wojsk koronnych dnia 18 Marca 1791, i Jakóbowi Kubickiemu porucznikowi artylerii, architektowi dnia 12 marca 1791 r. przez Stanisława Augusta, króla polskiego. *Kanc. ks. 100 f. 89. Bork.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KOŁACZKOWSKI cz. Wieniawa odm. — W polu czerwonom — głowa żubra srebrna ze złotym pierścieniem w nozdrzach. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: białe między czerwonymi. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca Kołaczkowskim na Szląsku, od XVII wieku tam osiadłym. *Sieb. IV. 11. 19 i VI. 8. 11. 47.*

KOŁATAJ I, Kołontaj cz. Kotwica odm. — W polu czerwonom — srebrna kotwica na dół odwrócona, końce czyli żeleźce i ucho trójkątne mająca. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca rodzinie Kołatajów na Litwie, wywodzącym się od Sztumbergów według

autorów naszych, a raczej Stubenbergów w Styryi, na co dowodów historycznych nie znamy. Według Hrabiego Borkowskiego między Kołtającami Sztumbergami, a Kmicicami byłoby coś wspólnego, skoro Sztumbergom przypisuje herb Kmicic. *Kojał.: Nies.; Bork.*

Podajemy odmianę tego herbu według Kojałowicza i Niesieckiego.

KOLMASZ, Kołomasz. — W polu barwy niewiadomej — dwie podkowy barkami do góry jedna nad drugą mieczem czy krzyżem z góry przebite. Starodawny herb polski, o którym dawni heraldycy nie piszą. Wspominany jest w zapiskach sądowych. Znajduje się na pieczęci, Grzegorza, proboszcza szkalbmirskiego z r. 1234 w archiwum Cystersów w Mogile i archiwum prowincjonalnem w Wrocławiu. *Ulan.; Piek.*

KOŁOBRZEG. — W polu błękitnem — pas prawo-ukośny czerwony z brzegami srebrnymi i trzema takimiż różami, pomiędzy łabędziem w kierunku pasa (sic) postawionym od góry a wieżą morską z wierzchołkiem płonącym na skale u dołu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: czerwone, białe i błękitne. Herb Nadany Juliuszowi Kolbergowi, profesorowi Uniwersytetu Warszawskiego, za dziesięć lat służby w zawodzie nauczycielskim 18 sierpnia 1826 r. *Dziennik praw. Zapiski WP. Bisiera.*

KOŁODYN I. — W polu czerwonym — znak czarny na kształt litery **A** z daszkiem. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Herb starodawny Kołodyńskich na Wołyniu. — Czy znak tego herbu przedstawia krokiew z czasem przeinaczoną, czy strzałę rozdartą, trudno o tem wnioskować. *Okol.; Kojał.; Nies.; Dar.; Piek.*

KOŁODYN II. — W polu srebrnem — znak podobny do strzały żelźcem do góry, rozdartej w pałaki na obie strony, w środku mającej obie połowy złączone belką poprzeczną. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana poprzedniego. *Pot.; Nies.; Dar.*

KOŁODYN III. — W polu srebrnem — dwie połowy strzały żelźcami srebrnymi do góry ukośnie do siebie leżące, drzewce czarne w środku poprzecznie takąż belką złączone. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana poprzednich. *Sieb. IV. 14. 11.*

KOŁODYN IV niektórych Puciatów. — W polu srebrnem — krzyż czarny w podstawie rozdarty, z belką poprzeczną opartą na słupku między obiema połowami rozdartego krzyża. Nad hełmem w koronie pięć piór strusich. Odmiana właściwa niektórym Puciatom według Kojałowicza, jakkolwiek Puciatowie używają herbu Syrokomla. *Kojał.; Nies.; Dar.; Piek.*

KOŁOWROT, Kolowrat. — W polu błękitnem — orzeł w prawej połowie srebrny, w lewej czerwony, z dwoma trójlistkami złotymi, połączonemi półkołem na piersiach, i z tarczą, w której na polu czerwonym pas poprzeczny srebrny (*herb Habsburgów*). Nad hełmem w koronie dwa skrzydła złożone, spodnie srebrne, wierzchnie czerwone z trójlistkiem na pałaku złotym i tarczą Habsburską. Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny czeskiej, która otrzymała tytuł hrabiowski państwa rzymskiego, 20 lipca w 1658. Z niej Franciszek Antoni Kołowrat Libszteński, minister stanu; indygenowany w Galicyi 1842; na nim ta linia wygasa. *Pocz. Szl. Gal.; Sieb. IV. 14. tekst 78. tabl. 86.*

KOŁYSZKA. — W polu srebrnem — między ocelami żelaznej podkowy ocelami do góry na złotym krzyżu kawalerskim bez prawego ramienia kruczek czarny w lewo. Nad hełmem w koronie trzy sześciopromienne gwiazdy złote. Nadany wraz ze szlachectwem Janowi i Maciejowi braciom Kołyszkom-Szanowskim, przez Stanisława Augusta, króla Polskiego, 15 marca 1776 r. *Kanc. 42. f. 176.; Zapiski WP. Jackowskiego.*

KOMAŃSKI, (Komantzki, Chomański) cz. **Z** odm. — W polu czarnem — podwójny hak srebrny w kształcie litery **Z**. Nad hełmem w koronie między dwoma czarnymi skrzydłami ten sam znak co na tarczy. Labry czarne podbite srebrem. Odmiana przysługująca jakoby gałęzi litewskiej rodziny Komańskich w XVII stuleciu na Szląsku osiadłej. *Sieb. VI. 8. III. tekst i tabl.; IV. 11 tekst i tabl.; Bork.*

KOMAR. — W polu czerwonym — krzyż srebrny, w lilią na dół przewróconą zakończony. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb Komarów z bracławskiego, na Litwie osiadłych. *Kołat.; Nies.; Bork.*

KOMARNICKI Hrabia cz. Sas odm. — W polu czerwonym lub purpurowym — nad złotym półksiężcem — strzała srebrna żelźcem do góry między dwiema sześciopromiennymi gwiazdami stojąca. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym pawi ogon strzałą w lewo przeszyty. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana udzielona Łukaszowi Pawlikowiczowi na Złoczowie Komornickiemu, członkowi stanów galicyjskich, przez Ferdynanda II, cesarza świętego państwa rzymskiego w r. 1703. *Pocs. szl. gal.; Sieb. IV. 14. 85; Riet.; Bork.*

KOMARZEWSKI. — W polu błękitnym na odwróconej srebrnej lilii z kulką srebrną łączącą oba przedmioty — krzyż kawalerski złoty. Nad koroną szlachecką trzy pióra strusie. Nadany Janowi Komarzewskiemu, generałowi majorowi wojsk koronnych, 4 Sierpnia r. 1781. *Kanc. 45 i 46 f. 39.*

KOMONIAKA, Komuniaka, — W polu czerwonym — trzy srebrne połówki strzał, z których dwie żelźcami do góry na boki, ukośnie skrzyżowane, a trzecia przez nie na poprzek przepieciona. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb dawny białoruski Komoniaków. *Kołat.; Nies.; Pieh.*

KOMOROWSKI cz. Dołęga odm. — W polu błękitnym — podkowa srebrna z krzyżem kawalerskim złotym na barku, z dołu na ukos w lewo strzałą przeszyta. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana przysługująca Komorowskim z dobrzyńskiego, osiadłym na Litwie. W herbie Szeptyckich podkowa jest przeszyta od lewej strony. *Kołat.; Nies.*

KOMOROWSKI. — W polu barwy niewiadomej na barku podkowy ptak z wężem w dziobie. Nad hełmem w koronie ręka zbrojna z mieczem. Herb polskiego pochodzenia w Prusiech. *Sieb. III. 2. 258.*

KOMOROWSKI Hrabia cz. Korczak odm. — W polu czerwonym — trzy srebrne wręby poprzeczne, ku dołowi coraz zmniejszające się. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym (w czaszy, korcu, czy) kapeluszu złotym — pół psa. Labry czerwone podbite srebrem. Odmiana przysługująca rodzinie czerwonoruskiej z Komorowa w krakowskim, która w osobie Piotra z Komorowa w r. 1469 otrzymała tytuł hrabiowski na Liptowie i Orowie od Macieja, króla węgierskiego; tytuł potwierdzony w Galicyi 13 Kwietnia r. 1793, a drugiej linii w Galicyi 19 Października r. 1803, w Rosyi 5 Lipca r. 1844. *Dypl. oblat. w M. Kor. ks. 163 f. 186; Pocs. szl. gal.; Grit.-Hild.; Bork.; Sieb. IV. 14. 85.*

U Hefnera zamiast trzech wrębów są trzy rzeki wężykowate

KOMOROWSKI Hrabia cz. Ciołek odm. — W polu srebrnym — ciołek czerwony. Nad koroną hrabiowską w hełmie ukoronowanym — pół czerwonego ciołka. Labry czerwone podbite srebrem. Z obu stron tarczy armata złota na lawecie czarnej. Odmiana przysługująca jednej gałęzi rodziny małopolskiej z Komorowa, z której Erazm, syn Jana, pułkownika artylerii wojsk koronnych, otrzymał tytuł hrabiowski od Franciszka II, cesarza austriackiego, 20 Lipca r. 1817. *Pocs. szl. gal.; Grit.-Hild.; Bork.*

KOMOROWSKI Hrabia, Kamarowski. — W polu błękitnym — nad złotym snopem takież komar w lewo. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym trzy pióra strusie: złote między błękitnymi. Labry błękitne podbite złotem. Tarczę podtrzymują rycerze oparci na kopiach. Herb rodziny pochodzenia polskiego, która w XVI stuleciu przesiedliła się do Rosyi, i z której Ergraw Komorowski, generał adjutant Aleksandra I, cesarza rosyjskiego i króla polskiego, otrzymał tytuł hrabiowski galicyjski 19 Maja r. 1803. *Sieb. IV. 14. tekst 77 tabl. 85.*

KONARSKI Hrabia cz. Gryf odm. — W polu czerwonym — gryf srebrny wspięty. Nad koroną hrabiowską i hełmem ukoronowanym — pół srebrnego gryfa trzymającego trąbę czerwoną wylotem do góry. Odmiana przysługująca jednej gałęzi rodziny małopolskiej od Jaksów z Wielkich Konar w sandomierskiem pochodzącej, z której Ludwik, starosta przyluski, członek stanów galicyjskich, otrzymał tytuł hrabiowski galicyjski od Józefa II, cesarza świętego państwa rzymskiego, 20 Maja r. 1783. *Sieb. IV. 14. 85; Pocs. szl. gal.; Grit.-Hild.; Bork.*

KONARZEWSKI cz. Wręby. — W polu czerwonym — pod sześciopromienną gwiazdą złotą — trzy rzeki (lub pasy) prawo-ukośne. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb rodziny wielkopolskiej z Konarzewa. Opis tego herbu w Niesieckim zdaje nam się trochę bałamutny; nazywa go Wręby, myśląc widocznie o Korczaku, i pisze: atoli z tą różnicą, że wręby albo rzeki równe — skosisto od lewego boku tarczy na dół idące. Przyjęliśmy rysunek znaleziony u Siebmachera.

Według Okolskiego, herb ten byłby nadany przez Ludwika, króla węgierskiego i polskiego. *Okol.; Nies.; Sieb. III. 2. 257; Bork.*

KONDERSKI I. — W polu srebrnym — na pasie lewo-ukośnym czerwonym — trzy róże pięciolistne srebrne. Nad koroną pięć piór strusich. Nadany Józefowi i Adamowi braciom Konderskim, neofitom, na sejmie koronacyjnym r. 1764, potwierdzony na Sejmie r. 1775 i 14 Czerwca r. 1782. *Kanc. ks. 45-46 f. 42; zapiski WP. Jackowskiego.*

KONDERSKI II. — W polu czerwonym — na pasie srebrnym lewo-ukośnym — trzy róże czerwone. Nad koroną pięć piór strusich. *Zapiski Juliusza Hr. Ostrowskiego.*

KONDRACKI cz. Kałuszowski odm. — W polu czerwonym — dwie szable rzędem, końcami na dół, ostrzami do siebie. Nad hełmem w koronie na pięciu piórach strusich szablą lewo ukośnię końcem do góry. Herb rodziny zapisanej do ksiąg szlachty galicyjskiej r. 1788. *Pocz. szl. gal.; Hefn.; Bork.*

KONDRAT. — W polu barwy niewiadomej — jakby strzała bez prawego żelezca u góry i u dołu czterolistną różą zakończoną, z czterema klamrami po dwie z każdej strony ukośnie skrzyżowanymi zamiast opierzenia. *Z zapisek WP. Szymkiewicza.*

KONIECKI I, (*Konogetski, Konietzki*) — W polu czerwonym — trzy ukośne kwadraty rzędem. Nad hełmem bez korony trzy takie same kwadraty w wachlarz ułożone. Labry czerwone podbite złotem. Herb zdaje się spolszczony rodziny niemieckiej Königsseg. *Sieb. VI. 4. 26.*

KONIECKI II. — W polu złotem — czarny wilk krew z pyska wyrzucający. Nad hełmem w koronie wilk siedzący. Herb rodziny pruskiej z przydomkiem von Ende z której mieszkał jeden w Krakowskim za Olkuszem. Manuskrypt o familiach pruskich zamiast wilka kładzie lwa w herbie. Według Siebmachera mają pochodzić z Egna albo Enn w Tyrolu — a gałąź jedna osiadła nad Renem i z nich może niektórzy przyszlizli do Prus. Jedna linia otrzymała tytuł baronowski od Leopolda I, cesarza świętego państwa rzymskiego w roku 1463. *Nies.; Czacki; Csarn.; Riet.; Sieb. II. 3; Bork.*

KONIECKI III. — Na tarczy ściętej, w polach górnym czerwonym, dolnym srebrnym — lew wspięty. Nad hełmem w koronie pół lwa. Labry czerwone podbite srebrem. Nadany wraz z nobilitacją Janowi de Zaden Konieckiemu za dzieła rycerskie przez Zygmunta III, króla polskiego na sejmie w Warszawie 16 Kwietnia r. 1590. Zdaje się że ta sama rodzina co Ende Konieckich — tylko zmieniono im wilka na lwa. *M. Kor. Ks. 133 f. 466; Nies.*

KONIECPOLSKI Książę cz. Pobóg odm. — W polu błękitnym — na barku srebrnej podkowy — krzyż kawalerski złoty. Nad tarczą płaszcz i mitra książęca. Herb Mikołaja Koniecpolskiego, który otrzymał godność księcia świętego państwa rzymskiego 8 Sierpnia r. 1637. Nie zostawił potomstwa. *Sieb. I. 3. III. 157; Bork.*

KONIŃSKI. — Na tarczy dwudzielnej w polu prawym czerwonym — róg bawoli srebrny końcem na dół, w lewym srebrnym róg bawoli czerwony do góry. Nad hełmem w koronie pół męża w zbroi, trzymającego w prawej ręce róg biały końcami na dół, w lewej róg czerwony do góry. Labry czerwone podbite srebrem. Herb polskiej rodziny w końcu XVIII wieku w poznańskim osiadłej. *Sieb. III. 2. 258.*

KONONOWICZ cz. Radwan odm. — W polu czerwonym — pod srebrną chorągwią o dwóch polach z krzyżem srebrnym na poprzecznym drzewcu — gwiazda sześciopromienna także srebrna. Nad hełmem w koronie trzy pióra pawie. Odmiana przysługująca Kononowiczom z przydomkiem Siemionowicz na Litwie z dawnych czasów, wraz z nobilitacją przyznana również ks. Franciszkowi Kononowiczowi i braciom jego Bogusławowi, Szymonowi i Antoniemu 12 Maja r. 1776. *Vol. Leg. VII. 802; M. Lit. ks. 220 f. 75; Papr.; Okol.; Kojat.; Nies.; Sieb. VIII. 339; Bork.*

KONOPKA Baron cz. Nowina odm. — Na tarczy pięciodelnej, w polach I i IV błękitnych na falach srebrnych łódź złota z masztem takim samym i srebrnym żaglem, w II i III srebrnych — ręka w ubraniu błękitnem ziarna wysiewająca; w V zaś błękitnem nad srebrnem uchem od kotła — miecz ostrzem na dół. Nad koroną baronowską trzy hełmy ukoronowane. W pierwszym trzy pióra strusie: białe między błękitnemi, w drugim noga zbrojna zgięta w kolanie piętą do góry w lewo, w trzecim skrzydło w połowie błękitne od góry a w połowie od dołu srebrne. Labry błękitne podbite srebrem. Tarczę podtrzymują dwa czerwone lwy, z których każdy trąbę srebrną w złoto oprawną w łapie trzyma. Odmiana nadana jednej gałęzi rodziny mazowieckiej Konopków, od Rampkowskich pochodzącej, z której Piotr i Jan bracia Konopkowie, zarządcy żup wielickich, otrzymali tytuł baronowski galicyjski 7 Listopada r. 1791. *Pocz. szl. gal; Hefn.; Riet.; Bork.*

KONRAD, (*Cunrad, Kühnrat*). — Na tarczy dwudzielnej, w polu prawem czerwonym — pół korla białego ukoronowanego, w lewym srebrnym na czerwonym pasie prawo-ukośnym — dwie srebrne lilie. Nad hełmem w koronie między piórami strusiami: srebrnem i czerwonym lilia srebrna. Nadany wraz z nobilitacją Jerzemu Cunrad, sekretarzowi księstwa Kurlandzkiego, przez Władysława IV, króla polskiego 12 Marca r. 1635. Akt oblatowany w Metr. Kor. 10 Września r. 1635. *M. Kor. 180 f. 554; Sieb. III. 11. tekst 342, 510 tabl. 123. Zapiski WP. Jackowskiego.*

KONRADY, (*Conradi*). — Na tarczy obramowanej złotem w polu czerwonym — trzy srebrne dzbanuszki z przykrywką spiczastą uszkiem w lewo: dwa i jeden. Nad tarczą dwa hełmy ukoronowane: w pierwszym orzeł czarny ukoronowany w lewo, w drugim dzbanuszek między dwoma rogami. Herb gdańskiej mieszczańskiej rodziny Conradi, do indygenatu non praec. scartab. w r. 1768 przypuszczona, a do godności baronowskiej w Prusiech r. 1798. *Vol. Leg. VII. 802; Sieb. VI. 4. 7, VII. 2. 17; Bork. 59.*

KOŃCZA cz. Ogończyk odm. — W polu czerwonym — na barku srebrnego półpiersienia — strzała srebrna przekrzyżowana żełęczem do góry. Nad hełmem w koronie dwie ręce białe ubrane, w łokciach zgięte, do góry wyciągnięte. Odmiana przysługująca Kończom z wilkomierskiego w XVI stuleciu. *Kołat.; Nies.; Bork.*

KOŃCZYC, Sempior, Mniszech. — W polu czerwonym lub białem — siedm czarnych piór strusich w wachlarz. Nad hełmem w koronie takie same pióra. Herb rodziny czeskiej Mniszchów z Wielkich Kończyc i Osowicy, w XVI wieku przybyłej do Polski. Z nich to Maryna, żona cara Dymitra. Hrabowie austriaccy od r. 1783. *Biel.; Papr.; Okol.; Nies.; Bork.*

KOPACZ I, Topacz, Skrzydło. — W polu czerwonym — czarne skrzydło na złotej sępiej stopie. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z najstarszych herbów polskich, według Dr. Małeckiego prawdopodobnie z Czech pochodzący. Na szlaskich pieczęciach z XIII stulecia już spotykany. Paprocki i Niesiecki zwią go Topaczem może wskutek mylnego odczytania, atoli Długosz w Liber Beneficiorum i zapiski najstarsze oraz i traktat horodelski nazywają stałe Kopaczem; z zapisek dowiadujemy się że herbownym służyło też zawołanie Skrzydło. *Dług.; Papr.; Nies.; Ulan.; Piek.; Mał.; Laguna.*

KOPACZ II, (*Kopschitz, Kopisch*). — W polu błękitnem na pasie srebrnem — trzy róże czerwone. Nad hełmem w koronie na pawim ogonie ośm róż białych i czerwonych naprzemian (czerwone w środku na krzyż). Labry czerwone podbite srebrem. Herb rodziny morawskiego pochodzenia na Szlązku w XIII stuleciu. *Dług.; Papr.; Nies.; Sieb. VI. 8. I. 42; Bork.*

KOPASZYNA I, Kopasina, Kopasyna. — W polu czerwonym między dwiema rzekami czyli krzywiznami w kształcie litery **S** symetrycznie do siebie odwróconemi — miecz czy też krzyż końcem do dołu. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Jeden z najstarszych herbów polskich, w zapiskach sądowych z XV wieku wspominany. Jednakże nazwa jego czyli zawołanie odnosiło się jeszcze do innego herbu niedokładnie opisanego. *Biel.; Papr.; Okol.; Nies.; Ulan.; Mał.; Piek.*

KOPASZYNA II. — U Siebmachera IV. 14 znajdujemy odmianę z pięcioma piórami strusiami w hełmie.

KOPEĆ I, (*Koppet*) cz. Leliwa odm. — W polu błękitnem między rogami srebrnego półksiężyca — sześciopromienna srebrna gwiazda. Nad hełmem w koronie gwiazda. Labry błękitne podbite srebrem. Odmiana przysługująca rodzinie polskiego pochodzenia na Szlązku, w XV stuleciu kwi-
tnącej. *Sieb. VI. 8. I. 41.*

KOPEĆ II. — W polu błękitnem między rogami srebrnego półksiężyca — pięciopromienna srebrna gwiazda, dwoma dolnemi promieniami zachodząca na krawędź środkową półksiężyca. Nad hełmem w koronie pięciopromienna gwiazda. Odmiana powyższego. *Sieb. VI. 8. I. 42.*

KOPEĆ III. — W polu czerwonym między rogami złotego półksiężyca — sześciopromienna złota gwiazda. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie: złote między czerwonymi. Labry czerwone podbite złotem. Odmiana powyższych. *Sieb. VI. 8. I. 41; Bork.*

KOPYCKI. — W polu barwy niewiadomej — snop liktorski z dwoma ostrzami od oszczepów u góry ukośnie na boki sterczącymi. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Herb ro-
dziny pomorskiej w XVI stuleciu. *Biel.; Nies.*

KOPCZYŃSKI. — W polu barwy niewiadomej — dwa kozły wspięte do siebie. Nad hełmem w koronie pół kozła. Początek herbu niewiadomy. *Kur.; Warsz., dodatek; Bork.*

KORAB, Korabiów, Korabczik. — W polu — czerwony korab złoty z wieżą murowaną i blan-
kowaną. Nad hełmem w koronie taki sam korab z wieżą. Jeden z najstarszych herbów w zapis-
kach sądowych z XV stulecia wspominany. Dawniej nosił maszt i żagle. *Biel.; Papr.; Okol.; Kojat.; Nies.; Ulan.*

KORBELLI, (*Corboli*) Margrabia. — W polu złotem — trzy czarne kruki. Nad tarczą koro-
na margrabiowska. Herb rodziny tokańskiej Corboli di Brunozi z Urbino, indygenowanej za Michała, kró-
la polskiego r. 1673. *M. Kor. ks. 209 f. 632; Riet.; Bork.*

KORCZAK I, Wręby. — W polu czerwonym — trzy srebrne belki poprzeczne i równoległe,
ku dołowi kliniasto zwężone i stopniowo krótsze jedna od drugiej. Nad hełmem w koronie
w złotej czarze pół psa. Jeden z bardzo dawnych herbów polskich, według Długosza przez Ludwika, króla
węgierskiego i polskiego zmieniony przez dodanie rzek czyli wrębów do psa, który pierwotnie sam zajmował tar-
czę. Fakt ten uogólnia Dr. Piekosiński w swoim dziele o „Dynast. poch. szl. pols.” 92 str. i zwie udostojnieniem
herbu. *Dług.; Kojat.; Nies.; Piek.; Mał.*

KORCZAK II. — W polu czerwonym — trzy srebrne wręby poprzeczne i równoległe ku dołowi
zmniejszające się. Nad hełmem w koronie trzy pióra strusie. Odmiana powyższego. *Nies.; Sieb.*
IV. 14. 12.

KORCZAK III. — W polu czerwonym — trzy rzeki poprzeczne wężykowate srebrne. Nad
hełmem w koronie w czarze złotej — pół psa z obróżą czerwoną. *Sieb. IV. 14. 12.*

KORCZAK IV. — W polu czerwonym — w czarze złotej pół psa szarego. Nad hełmem
w koronie trzy srebrne wręby ku dołowi zmniejszające się. *Papr.; Nies.; Sieb. IV. 14. 12.*

KORCZAK V. — W polu czerwonym — w czarze złotej pół psa szarego. Nad hełmem
w koronie na pawim ogonie trzy srebrne wręby ku dołowi stopniowo krótsze. *Papr.;*
Nies.; Sieb. IV. 14. 12.

KORCZAK VI. — W polu czerwonym — pod trzema srebrnemi wrębami ku dołowi zmniej-
szającymi się — półksiężyc srebrny rogami do góry. Nad hełmem w koronie w czarze zło-
tej pół psa. Odmiana przysługująca Korytyńskim i innym. *Nies.; Sieb. IV. 14. 12; Czarn.*

HERBY ZNANE TYLKO Z NAZWY.

K.

1. Kabat.	59. Kistedy.	119. Koszowaty.
2. Kacinciewicz.	60. Kitajgrodzki.	120. Koszyłowicz.
3. Kajdasz.	61. Kiyne.	121. Kotarbiński.
4. Kalberg.	62. Klat.	122. Kotkowski.
5. Kaleniczenko.	63. Klaus.	123. Kotoni.
6. Kalina.	64. Klewszczyński.	124. Kotulski.
7. Kalinkiewicz.	65. Kleynpold.	125. Kotzawrek.
8. Kalk.	66. Klepsydra.	126. Korachich.
9. Kalwarya Szelutów.	67. Klermont.	127. Kowalski v. Jasieńczyk odm.
10. Kałkuła.	68. Klewański.	128. Kowalski II.
11. Kałuska.	69. Kliman.	129. Kowański.
12. Kałuwur.	70. Klobassa.	130. Kowig.
13. Kamblan.	71. Kluszye.	131. Koysow.
14. Kampsetzer.	72. Kłopot.	132. Kozaczekskul.
15. Kanafojski.	73. Kłossy.	133. Kózar.
16. Kanre.	74. Knachfuss.	134. Kozicki.
17. Kanon.	75. Knobelsdorf.	135. Kozierkiewicz.
18. Karabanowicz.	76. Kniż.	136. Koziorowicz.
19. Karr.	77. Knoff.	137. Kozistański.
20. Karabaczyn.	78. Knorr.	138. Kozmitza.
21. Karabataki.	79. Koboś.	139. Kozowy.
22. Karakulski.	80. Kobylecki.	140. Krabenow.
23. Karaszkowski.	81. Koch.	141. Krajewski.
24. Karer.	82. Kochler.	142. Krakalie.
25. Karkowski.	83. Kociub.	143. Kralewski.
26. Karling.	84. Kocza.	144. Kramphener.
27. Karłowicz.	85. Koczale.	145. Krasnopolski.
28. Karmin.	86. Kokaracki.	146. Krassyn.
29. Karone.	87. Kokoran.	147. Kratter.
30. Karpeńko.	88. Kolbus.	148. Krauz.
31. Karpiński.	89. Kołodziński.	149. Krauzer.
32. Karzyński.	90. Königsfeld.	150. Kresa.
33. Karwat v. Murdelio odm.	91. Konradzki.	151. Krocker.
34. Karwowski.	92. Kontowt.	152. Krokiew.
35. Kaskazów.	93. Konwencki.	153. Kronneman.
36. Kaspari.	94. Koperski.	154. Kropotka.
37. Kasperski.	95. Kopiney.	155. Krosiński.
38. Kas'elli.	96. Kopliński.	156. Krywonosowicz.
39. Katardzii.	97. Kopysterzyński.	157. Krywy.
40. Katnar.	98. Kopytyński.	158. Krzanowski.
41. Kafuna.	99. Korande.	159. Krzęciowski.
42. Kautisz.	100. Kordymier.	160. Krzysztofowicz.
43. Kawszyński.	101. Korgow.	161. Krzywdzie.
44. Kaznowski.	102. Koriath.	162. Kuchowicz.
45. Kempfi.	103. Korkuzowicz.	163. Kucz.
46. Kendzierski.	104. Korkuć.	164. Kucznikow.
47. Kibort.	105. Korolec.	165. Kudreńko.
48. Kicer.	106. Korotka.	166. Kulasz.
49. Kieczkieś.	107. Korwel.	167. Kulcza.
50. Kiedrowski cz. Ostoja odm.	108. Korypił.	168. Kulewczyc.
51. Kienia.	109. Korże (Korget).	169. Kulisz.
52. Kierbedź.	110. Korzberg.	170. Kunecki.
53. Kildysz.	111. Koschan.	171. Kunowski.
54. Kimont.	112. Kościey.	172. Kuparenko.
55. Kindler.	113. Koss.	173. Kurella.
56. Kirjacki.	114. Kostel.	174. Kuryło.
57. Kirsta.	115. Kostin.	175. Kuśniewicz.
58. Kirtut.	116. Kostrisz.	176. Kutzner.
	117. Kostyał.	177. Kuźma.
	118. Koszka.	178. Kweisser.

UPRASZA SIĘ O NADSYŁANIE RYSUNKÓW Z DOWODAMI.